

Komunitný plán sociálnych služieb

obce Nemecká

na roky 2025 - 2030

s výhľadom do roku 2032

Nemecká, október 2025

Schválené Obecným zastupiteľstvom obce Nemecká

Uznesenie č. /2025 zo dňa2025

Vážení občania obce Nemecká,

človek sa často ocitá v životnej situácii, v ktorej nevyhnutne potrebuje pomoc. Potrebuje niekoho, kto mu podá pomocnú ruku, pomôže nájsť najvhodnejší spôsob riešenia a tým začať, resp. ďalej žiť plnohodnotný a kvalitný život. O pomoc najčastejšie žiadajú obec.

Obec má záujem pomôcť každému, kto to potrebuje. Sociálne služby sú činnosti, ktoré pomáhajú zabezpečiť primerané životné podmienky pre ľudí, prispievajú k uspokojovaniu ich potrieb. Kritériom pri rozhodovaní o poskytnutí konkrétnej sociálnej služby občanovi by mala byť jeho konkrétna potreba a odkázanosť na pomoc druhých. Prostredníctvom metódy komunitného plánovania je možné plánovať obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedal špecifikám našej obce a potrebám jednotlivých občanov. Výsledkom je dokument - komunitný plán sociálnych služieb.

Práve preto som veľmi rád, že Vám môžem predstaviť Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025 až 2030 s výhľadom do roku 2032. Dokument vychádza z analýzy a vyhodnotenia Komunitného plánu sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2018 až 2023 s výhľadom do roku 2025. Dáva odpoveď na otázku, v akom rozsahu a aké sociálne služby sa poskytujú dnes. Zároveň dáva odpovede na otázky, ktoré služby je potrebné vytvoriť, či rozšíriť do budúcnosti, aké ľudské, materiálne a finančné zdroje máme, resp. budeme ich musieť vytvoriť na priebežné plnenie objektívnych požiadaviek ľudí, či a s kým budeme vytvárať partnerstvá a spolupracovať. Verím, že sa nám podarilo vytvoriť dokument, ktorý reflektuje problémy ľudí v našej obci.

Ďakujem všetkým, ktorí sa aktívne zapojili do procesu tvorby komunitného plánu sociálnych služieb, poslancom OcZ, inštitúciám a členom pracovnej skupiny. Našou snahou je, aby sme postupne spoločne v ďalšom období zabezpečovali stanovené ciele a opatrenia v dokumente.

Branislav Čižmárík
starosta obce Nemecká

OBSAH

1. ÚVOD	4
1.1. Komunitné plánovanie sociálnych služieb.....	4
1.1.1. Komunita a komunitné plánovanie	5
1.1.2. Tvorba KPSS v obci Nemecká	5
1.1.3. Účastníci procesu komunitného plánovania	7
1.2. Sociálne služby	9
1.2.1. Legislatívny rámec sociálnych služieb a sociálnej oblasti	9
1.2.2. Sociálne služby, ich charakteristika a klasifikácia	10
1.2.3. Nadradené stratégie dotýkajúce sa sociálnych služieb v období 2014 - 2020 ...	14
2. ANALÝZA SOCIÁLNEJ OBLASTI	15
2.1. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie	15
2.1.1. Vývoj počtu obyvateľov.....	15
2.1.2. Veková skladba obyvateľstva	17
2.1.3. Prognóza vývoja obyvateľstva	22
2.1.4. Analýza sociologických ukazovateľov a sociálne charakteristiky.....	23
2.2. Analýza poskytovaných sociálnych služieb	28
2.3. Analýza cieľových skupín, ich problémov a potrieb	30
3. STRATÉGIA ROZVOJA - CIELE A OPATRENIA ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB NA ROKY 2018-2023	36
3.1. Ciele a opatrenia rozvoja sociálnej oblasti.....	36
4. IMPLEMENTÁCIA KPSS obce Nemecká na roky 2018 – 2023 s výhľadom do roku 2025.....	40
4.1. Časový harmonogram	40
4.2. Hodnotenie a monitoring KPSS	41
4.2.1. Merateľné ukazovatele hodnotenia KPSS.....	43
4.3. Spôsob zmeny a aktualizácie KPSS	44
5. ZÁVER.....	44
Zoznam skratiek:	45
PRÍLOHY	46
Príloha 1 – Vyhodnotenie plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2018 – 2023 s výhľadom do roku 2025	47
Príloha 2 – Zoznam účastníkov procesu komunitného plánovania	53
Príloha 3 – Prehľad strategických dokumentov a štruktúry OP Ľudské zdroje 2014-2020 .	54
Príloha 4 – Prehľad subjektov pôsobiach v sociálnej oblasti obce Nemecká.....	56
Príloha 5 – Prehľadná štruktúra strategickej časti KPSS.....	58
Príloha 6 – Uznesenie OcZ Nemecká č. 45/2018	59

1. ÚVOD

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ukladá mestám a obciam vypracovať a schváliť komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode. Spracováva ho v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb, pričom v ňom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode.

Obec utvára v zmysle zákona podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku alebo zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov obyvateľov obce. Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb znamená podporu aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva a to najmä rozvojom sociálnych služieb. Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je zabezpečenie spolupráce subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Jej cieľom je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.

1.1. Komunitné plánovanie sociálnych služieb

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike prijatím zákona NR SR č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z. z.“). Reforma pokračuje dodnes, pričom jej cieľom je rozširovať spektrum sociálnych služieb, vytvoriť ich viaczdrojové financovanie, zlepšovať ich dostupnosť a zvyšovať kvalitu služieb tak, aby čo najviac uspokojovali individuálne potreby občanov, napĺňali myšlienky komunitnej a sociálnej rehabilitácie. Jedným z dôležitých nástrojov smerujúcich k napĺňaniu týchto cieľov je aj komunitné plánovanie sociálnych služieb.

Proces komunitného plánovania sociálnych služieb je zameraný na napĺňanie miestnych potrieb, pomáha realizovať zistené potreby a reaguje na lokálnu odlišnosť, združuje súčasné zdroje a zefektívňuje ich využitie. Plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov. Predstavuje otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov ako aj hľadania optimálnych riešení v oblasti sociálnych služieb.

1.1.1. Komunita a komunitné plánovanie

Komunita je tvorená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nielen k sebe navzájom, ale aj k miestu, kde žijú. *Komunita je miesto, kde človek môže získať emocionálnu podporu, ocenenie a praktickú pomoc v každodennom živote* (Hartl, 1997¹).

V súvislosti s riešením každodenných problémov občanov používame termíny: komunitný rozvoj, komunitná práca, komunitný plán. Komunitné plánovanie je jednou z fáz procesu komunitnej práce, ktorá je charakteristická vysokým podielom účasti verejnosti na definovaní vlastných potrieb a hľadania možností a zdrojov riešenia problémov v rámci komunity. **Podstatou komunitného plánovania je partnerstvo** medzi verejnou správou, štátnymi, súkromnými a neziskovými poskytovateľmi sociálnych služieb a ich prijímateľmi. **Nástrojom komunitného plánovania je tzv. komunitný plán** ako dokument, ktorý je výsledkom rokovaní medzi všetkými účastníkmi procesu, reaguje na miestne sociálne problémy, navrhuje kroky k riešeniu (Matoušek, 2007²). Vytvára krátkodobé aj dlhodobé ciele a priority rozvoja sociálnych služieb v danej obci (meste, regióne).

Komunitné plánovanie je metóda, ktorá umožňuje spracovávať rozvojové materiály pre rôzne oblasti verejného života na úrovni obce, kraja, a ktorá výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Jej charakteristickým znakom je dôraz kladený na:

- zapojovanie všetkých, ktorých sa spracovávaná oblasť dotýka,
- na partnerstvo, dialóg a vyjednávanie,
- hľadanie nových kreatívnych riešení
- informovanie a prezentácia procesov a výstupov
- spoluprácu a vzájomnú koordináciu
- na dosiahnutie výsledku, ktorý je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je „metóda, ktorou je možné na úrovni obcí alebo krajov plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám i potrebám jednotlivých občanov. Pritom ide o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb (Vasková a Žežula, 2002³).

Je to forma a metóda koncepcnej práce, plánovania a riadenia rozvojových procesov v komunite, kde sa potreby a ciele generujú „zdola“ od ich budúcich prijímateľov, priamo ako aj prostredníctvom ich záujmových organizácií a združení. Tieto procesy môžu preto akceptovať miestne špecifiká a potreby danej komunity.

1.1.2. Tvorba KPSS v obci Nemecká

Forma a postup vypracovania KPSS, jeho obsahová štruktúra a výstupy sú v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. v znp. a s Národnými prioritami sociálnych služieb na roky 2021 - 2030 pri súčasnom zohľadňovaní miestnych špecifik a potrieb miestnych komunít obyvateľstva.

¹Hartl, P. 1997. Komunita občanská a komunita terapeutická,

²Matoušek O. 2007. Sociální služby,

³Vasková V., Žežula O. 2002. Komunitní plánování – věc veřejná: jak zjistit co lidé opravdu chtějí? Jak zlepšit život v obci?

KPSS v zmysle § 83 zákona obsahuje:

- a) analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- c) analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja soc. služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem soc. služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o soc. službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce alebo územnom obvode vyššieho územného celku,
- e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec, vyšší územný celok a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,
- f) spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb,
- g) podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021- 2030 sú nasledovné:

1. Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb
2. Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti
3. Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
4. Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.

Proces komunitného plánovania v obci Nemecká pre nové obdobie 2025-2030 oficiálne začal dňa 4. decembra 2024 spoločným stretnutím pracovnej skupiny za účelom **vyhodnotenia plnenia KPSS obce Nemecká na roky 2018-2023 s výhľadom do roku 2025 – Príloha č. 1** a analýzy potrieb a možností ďalšieho rozvoja sociálnych služieb v nasledujúcom období. Následne bola koncom roka 2024 spracovaná analýza demografického vývoja a v priebehu roka 2024 a 2025 analýza sociálnej oblasti, výdavkov a spracovaná strategická časť KPSS.

Členovia **pracovnej skupiny** boli zástupcovia komunity – občanov a organizácii pôsobiacich v obci Nemecká, ktorí zastupovali tieto cieľové skupiny obyvateľov obce:

- **Seniori**
- **Občania s nepriaznivým zdravotným stavom**
- **Rodina, deti a mládež**
- **Občania v nepriaznivých sociálnych situáciách.**

Odborné, organizačné vedenie vykonávali zástupcovia Združenia pre rozvoj vidieka Banská Bystrica.

Na základe vyhodnotenia KPSS obce Nemecká pre roky 2018-2023 s výhľadom do roku 2025 boli pracovnou skupinou navrhnuté oblasti, na ktoré je potrebné sa v rámci komunitného plánovania a rozvoja sociálnych služieb v obci Nemecká naďalej zamerať a rozvíjať ich.

Metodicky sa hlavná pozornosť sústredila na analýzu súčasného stavu sociálnych služieb, analýzu požiadaviek, analýzu demografických údajov a sociálnej situácie obce. Podkladom k zodpovedným analýzám bolo priebežne realizované mapovanie údajov a štatistík. Pri analýzách sa používali pokiaľ možno menej náročné metódy (SWOT analýza, matica problémov a pod.), aby sa čo najefektívnejšie zadefinovali potrebné výstupy. Následne sa kládol dôraz na potenciál rozvoja sociálnej oblasti formou určenia cieľov a opatrení v súlade s požiadavkami komunity – obyvateľov obce a v súlade s platnou legislatívou.

Pri spracovaní sa koordinovali vstupné aj výstupné informácie s Programom hospodárskeho a sociálneho programu rozvoja mikroregiónu Chopok-Juh na roky 2015-2020 s výhľadom do roku 2025 a pripravovaným Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mikroregiónu Chopok-Juh na programové obdobie 2024-2027 s platnosťou do roku 2030.

1.1.3. Účastníci procesu komunitného plánovania

V pracovnej skupine počas procesu komunitného plánovania sociálnych služieb obce Nemecká bolo v danom období zapojených 12 účastníkov – zástupcov cieľových skupín, zástupcov samosprávy a 4-členný projektový tím **Zoznam účastníkov - Príloha č. 2.**

Členovia pracovnej skupiny postupne riešili požiadavky a potreby zástupcov jednotlivých cieľových skupín, ktoré zastupovali. Úlohou projektového tímu bolo odborné usmerňovanie a metodická pomoc na pracovných stretnutiach, facilitovanie, a prepájanie čiastkových výstupov zástupcov skupín tak, aby boli identifikované potreby prijímateľov sociálnych služieb, čo sú obyvatelia komunity obce Nemecká. Dostatočná komunikácia a spolupráca medzi FO, subjektmi v pracovnej skupine i v celej organizačnej štruktúre plánovania, či už pri tvorbe alebo následne potom realizácii, vytvára hlavný predpoklad pre rozvoj sociálnych služieb a úspešné naplnenia vytýčených cieľov rozvoja sociálnej oblasti.

Tabuľka 1.1: Účastníci procesu komunitného plánovania

Účastník KP	Funkcie
Zadávateľ	zodpovedný za poskytovanie alebo zabezpečenie sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú miestnym potrebám - Obec Nemecká obec v zmysle § 80 zákona č. 448/2008 Z. z.: vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025-2030

Poskytovateľ sociálnej služby	verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb - obec, VÚC, fyzické osoby, právnické osoby, neziskové organizácie, občianske združenia, organizácie zriadené obcou apod.
Prijímateľ sociálnej služby	občania – obyvatelia obce, komunity, ktorí potrebujú pomoc formou sociálnej služby
Verejnosť	občania – obyvatelia obce, komunity, ktorí mali záujem zapojiť sa aktívne alebo pasívne do procesu komunitného plánovania; mohli byť zapojení: - priamo (účasť na stretnutiach, zasielanie pripomienok a návrhov), - prostredníctvom zástupcov miestnych záujmových, profesijných organizácií.
Spracovateľ	Združenie pre rozvoj vidieka Banská Bystrica, ktorí plnili úlohu odborného a organizačného garanta, zabezpečovali logistiku, administráciu procesu, facilitovanie pracovných stretnutí a spracovanie finálneho dokumentu.

Graf 1.1. Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania obce Nemecká:

1.2. Sociálne služby

1.2.1. Legislatívny rámec sociálnych služieb a sociálnej oblasti

Základný právny rámec tvorí zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, ich financovanie a dohľad nad ich poskytovaním. Tento zákon zároveň ukladá obciam vypracovať a schváliť komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode.

Právny rámec v oblasti sociálnych služieb dopĺňajú ďalšie právne predpisy:

- zákon č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov
- zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 532/2007 Z. z.,
- zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a o príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých predpisov
- zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.
- vyhláška č. 414/2023 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov

1.2.2. Sociálne služby, ich charakteristika a klasifikácia

Sociálne služby sú činnosti na uspokojenie individuálnych aj kolektívnych potrieb. Ich hlavným cieľom je zabezpečiť a ochrániť sociálne blaho, čiže určitú úroveň kvality života všetkých občanov, ktorá je vyjadrená v oficiálnej sociálnej politike štátu. Sociálne služby riešia podporu občana v sociálnej núdzi v smere zabezpečenia jeho integrácie do spoločnosti. Význam sociálnej služby je dôležitý hlavne preto, že bez ich poskytovania by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu.

Zákon č. 448/2008 Z. z. v znp. uvádza, že **sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností**, ktoré sú zamerané na poskytnutie pomoci alebo zabezpečenia poskytnutia pomoci fyzickej osobe, rodine, komunite za účelom :

- prevencie vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Za nepriaznivú sociálnu situáciu sa považuje ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy

- z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,
- pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do siedmich rokov veku,
- pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- z dôvodu, že dovŕšila dôchodkový vek,
- pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb, alebo ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb, alebo
- pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby;
 - zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite je zotrvávanie v priestore vymedzenom bytovým domom, ulicou, mestskou časťou, obcou alebo

zotrúvanie v lokalite mimo územia obce bez základnej občianskej vybavenosti,

- koncentrovaná a generačne reprodukovaná chudoba je dlhodobo pretrvávajúca nepriaznivá sociálna situácia skupiny fyzických osôb z dôvodu výskytu viacerých negatívnych javov súčasne, ktorými sú najmä vysoká miera dlhodobej nezamestnanosti, hmotná núdza, nízka úroveň vzdelanosti, nedostatočné hygienické návyky, nedostupnosť tovarov a služieb a výskyt sociálno - patologických javov s vysokou toleranciou k nim
- z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.

Zabezpečenie **nevyhnutných podmienok** na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby na účely zákona o sociálnych službách je zabezpečenie:

- ubytovania,
- stravy,
- nevyhnutného ošatenia,
- obuvi,
- nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

Krízová sociálna situácia podľa zákona o sociálnych službách je ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.

Činnosti, ktorými sú poskytované sociálne služby sú rozdelené do 3 skupín. Ide o odborné, obslužné a ďalšie činnosti. Medzi **odborné činnosti** patrí:

- základné sociálne poradenstvo,
- špecializované sociálne poradenstvo,
- pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- sociálna rehabilitácia,
- ošetrovateľská starostlivosť v zariadení,
- rozvoj pracovných zručností,
- tlmočenie,
- sprostredkovanie tlmočenia a osobnej asistencie,
- pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností,
- výchova,
- preventívna aktivita,
- pomoc pri pracovnom uplatnení,
- pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia,
- stimulácia komplexného vývinu dieťaťa so zdravotným postihnutím,
- pomoc pri prevádzke domácnosti, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podpora pri organizovaní času, podpora pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podpora rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií a podpora spoločensky primeraného správania v rámci podpory samostatného bývania.

Ďalej sú vymedzené **obslužné činnosti**, ktorými sú ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba šatstva a bielizne. **Ďalšími činnosťami**, prostredníctvom ktorých sa sociálna služba poskytuje, sú napríklad utváranie podmienok na prípravu stravy, výdaj stravy, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, úschovu cenných vecí, vzdelávanie, záujmovú činnosť, poskytovanie osobného vybavenia, nevyhnutného ošatenia a obuvi, donáška stravy, požičiavanie pomôcok, zabezpečovanie záujmovej činnosti.

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný vykonávať, zabezpečovať, alebo utvárať podmienky pre konkrétne činnosti v závislosti od druhu a formy sociálnej služby. **Obec v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne, alebo zabezpečí požadovanú sociálnu službu.**

Sociálne služby sa rozdeľujú do niekoľkých skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

- sociálne služby krízovej intervencie,
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku,
- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií,
- podporné služby.

Sociálne služby podľa druhu sú:

a) sociálne služby krízovej intervencie
ktorými sú: 1. terénna sociálna služba krízovej intervencie 2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú: • <i>nízkoprahové denné centrum,</i> • <i>integračné centrum,</i> • <i>komunitné centrum,</i> • <i>nocľaháreň,</i> • <i>útulok,</i> • <i>domov na polceste,</i> • <i>zariadenie núdzového bývania</i> 3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu

b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi
ktorými sú: 1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa 2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti 3. služba na podpora zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života 4. služba na podpora zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa 5. služba včasnej intervencie

c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

ktorými sú:

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, ktorými sú:
 - *zariadenie podporovaného bývania,*
 - *zariadenie pre seniorov,*
 - *zariadenie opatrovateľskej služby,*
 - *rehabilitačné stredisko,*
 - *domov sociálnych služieb,*
 - *špecializované zariadenie,*
 - *denný stacionár*
2. domáca opatrovateľská služba,
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
5. tlmočnícka služba,
6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
8. požičiavanie pomôcok

d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

ktorými sú:

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií

e) podporné služby

ktorými sú:

1. odľahčovacia služba,
2. pomoc pri zabezpečovaní opatrovníckych práv a povinností,
3. poskytovanie sociálnej služby v *dennom centre*,
4. podpora samostatného bývania,
5. poskytovanie sociálnej služby v *jedálni*,
6. poskytovanie sociálnej služby v *práčovni*,
7. poskytovanie sociálnej služby v *stredisku osobnej hygieny*

Uvedené sociálne služby možno účelne a vhodne spájať. Sociálna služba sa poskytuje **formou:**

- **ambulantnou**
- **terénnou**
- **pobytovou**
- **alebo inou**

podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

1.2.3. Nadradené stratégie dotýkajúce sa sociálnych služieb v období 2025 - 2030

Nadradenými strategickými dokumentmi v oblasti sociálnych služieb sú stratégie na národnej úrovni, na úrovni rezortov (ministerstiev) a dokumenty na regionálnej (krajskej prípadne okresnej) úrovni. Jeden z dôležitých rozvojových a strategických dokumentov, ktorý je zároveň aj významným zdrojom financovania pre sociálnu oblasť je **Program Slovensko a Plán obnovy a odolnosti SR**. Národné a rezortné stratégie sú väčšinou zamerané na niektorú cieľovú skupinu (ŤZP, MRK, deti a mládež a pod.) alebo na niektorú z oblastí podpory, poradenstvo, bývanie.

K strategickým dokumentom so širším a všeobecnejším záberom patrí najmä: **Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike z roku 2021 vrátane Národného akčného plánu prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2022 – 2026** ako aj určené **Národné priority rozvoja sociálnych služieb pre roky 2021 – 2030**. Ďalší prehľad strategických dokumentov pre oblasť sociálnych služieb a komunitného plánovania je uvedený v prílohe č. 3.

2. ANALÝZA SOCIÁLNEJ OBLASTI

2.1. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie

Obec Nemecká patrí k stredne veľkým obciam s počtom obyvateľov 1 694 (k 31.12.2023). Nemá úlohu spádovej oblasti a služby obce sú poskytované primárne jej obyvateľom. Obec leží uprostred na hlavnej trase spájajúcej krajské mesto Banská Bystrica a okresné mesto Brezno. Patrí do okresu Brezno, kde tvorí časť najzápadnejšej hranice okresu a je súčasťou Mikroregiónu a Miestnej akčnej skupiny Chopok Juh. Vzhľadom k lokalizácii má dobrú dostupnosť ku kompletnému systému služieb pre obyvateľov.

Tabuľka 2.1: Základné údaje obec Nemecká

Názov obce	Nemecká
Okres	Brezno
Kraj	Banskobystrický
Regionálne združenie miest a obcí	Regionálne združenie miest a obcí Horehronia
Kód obce	508 829
Klasifikácia ŠÚJ	SK0323508829
Počet obyvateľov k 31.12.2024 (ŠÚ SR)	1 691
Veľkosť katastra	24,63 km ²
Hustota osídlenia	68,78 obyv./km ²
Prvá písomná zmienka	r. 1281
Miestne časti	Nemecká, Dubová, Zámastie
Nadmorská výška	425 m.n.m.

Zdroj: ŠÚ SR a OcÚ Nemecká

2.1.1. Vývoj počtu obyvateľov

Graf 2.1: Historický vývoj obyvateľov obce na základe sčítaní obyvateľstva

Zdroj: ŠÚ SR, SODB 2021

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025-2030

Tabuľka 2.2: Historický vývoj obyvateľov obce na základe sčítaní obyvateľstva

rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
počet. ob.	1 118	1 116	1 215	1 367	1 470	1 489	1 487	1 785	2 182	2 061	1 934	1 676	1 778	1 851	1 730

Zdroj: ŠÚ SR, SODB 2021

Môžeme konštatovať, že z dlhodobého hľadiska počet obyvateľov mal do roku 2011 stabilný vývojový rastúci charakter, okrem razantného zvýšenia počtu obyvateľov medzi rokmi 1950 – 1960 spojeného s priemyselným rozvojom obce a následného postupného poklesu na priemernú vývojovú líniu. V súčasnosti má vývoj počtu obyvateľov mierne klesajúcu tendenciu.

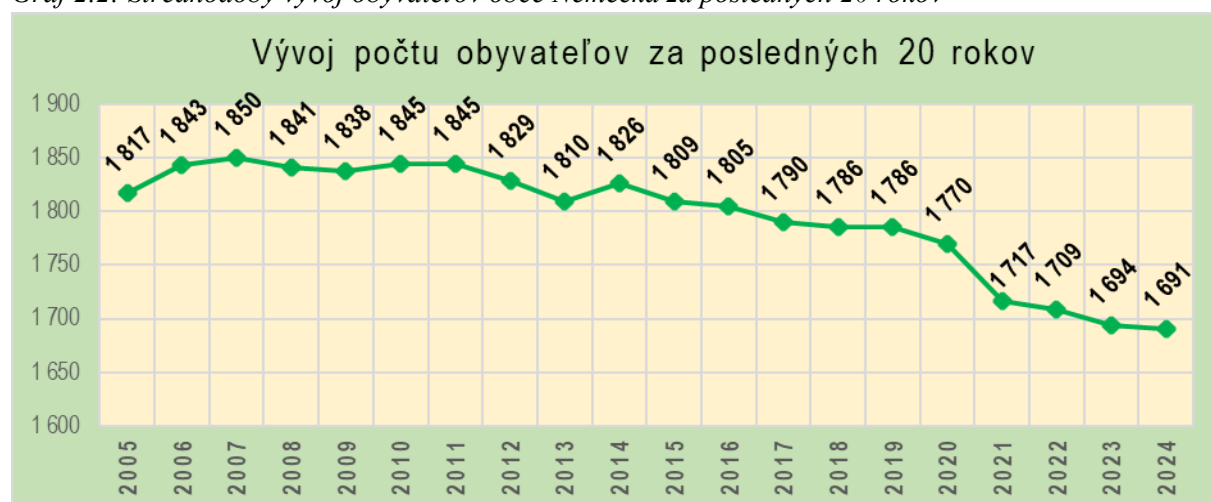
Tabuľka 2.3: Strednodobý vývoj počtu obyvateľov k 31.12. kalendárneho roka

rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
poč. obyv.	1 817	1 843	1 850	1 841	1 838	1 845	1 845	1 829	1 810	1 826
muži	885	898	900	899	897	903	898	890	882	893
ženy	932	945	950	942	941	942	947	939	928	933

rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
poč. obyv.	1 809	1 805	1 790	1 786	1 786	1 770	1 717	1 709	1 694	1 691
Muži	892	884	880	876	868	863	850	848	841	839
Ženy	917	921	910	910	918	907	867	861	853	852

Zdroj: ŠÚ SR

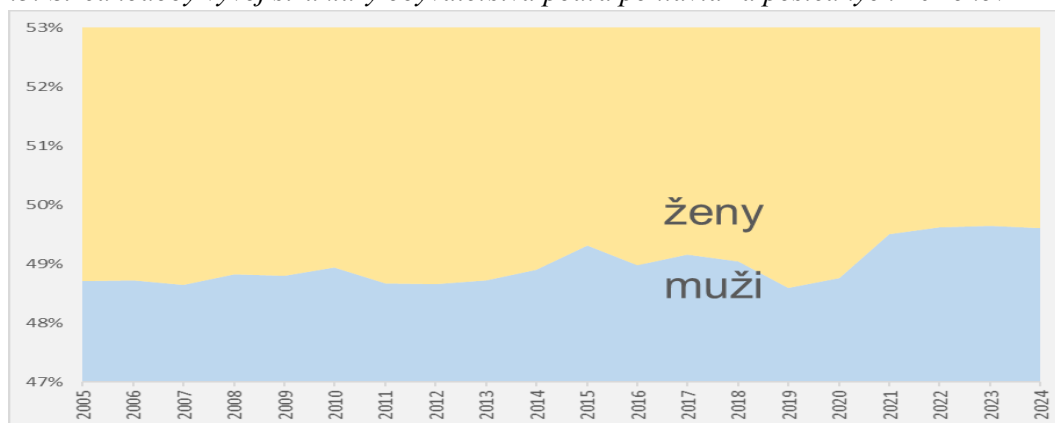
Graf 2.2: Strednodobý vývoj obyvateľov obce Nemecká za posledných 20 rokov

Zdroj: ŠÚ SR

Strednodobý vývoj obyvateľstva za posledných 20 rokov je možné považovať za mierne klesajúci. Priemerný ročný stav obyvateľstva je 1 795 a maximálna odchýlka je na úrovni 5,8 %. Rozdiel medzi najvyšším a najnižším počtom obyvateľov v sledovanom období je na úrovni približne 9 %. Od roku 2012 je sledovateľný postupný mierny pokles obyvateľstva o približne 8 percentuálnych bodov, ktorý je výraznejší od roku 2021.

Graf 2.3: Strednodobý vývoj štruktúry obyvateľstva podľa pohlavia za posledných 20 rokov

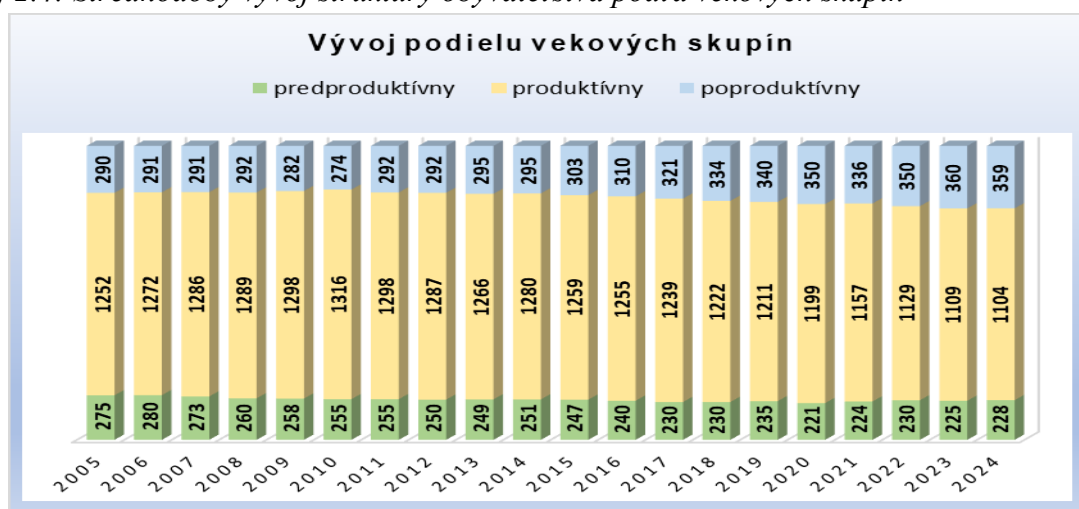

Zdroj: ŠÚ SR

Podiel mužov a žien je vyvážený a kopíruje úroveň národného priemeru. Podiel žien je v priemere za sledované obdobie 51% a podiel mužov 49%, čomu približne zodpovedá aj aktuálny stav (50,38% : 49,62%)

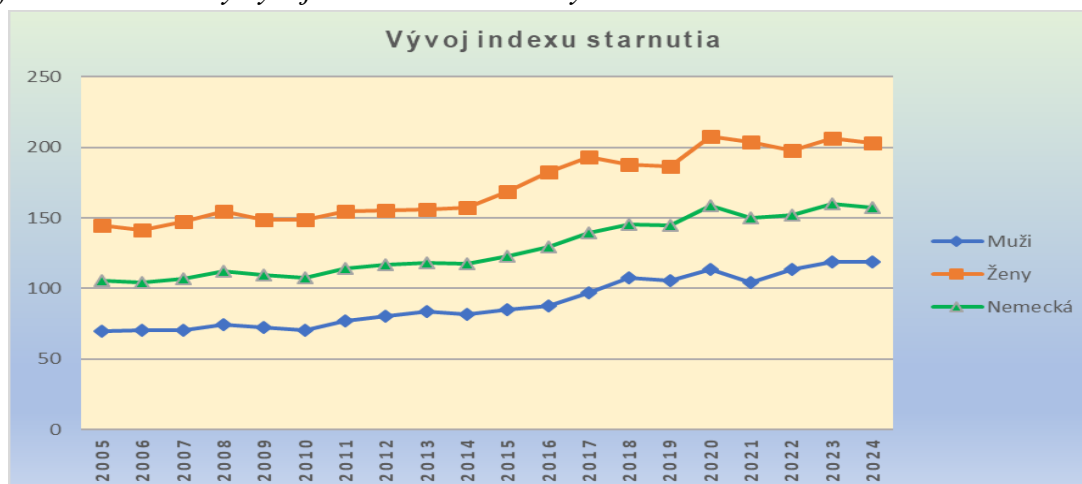
2.1.2. Veková skladba obyvateľstva

Graf 2.4: Strednodobý vývoj štruktúry obyvateľstva podľa vekových skupín

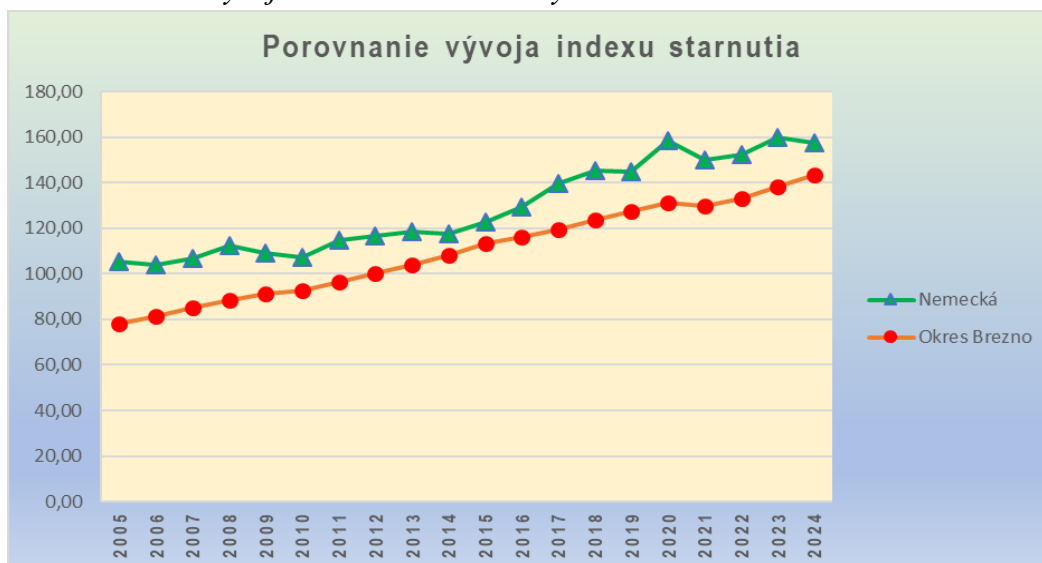
Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.5: Strednodobý vývoj Indexu starnutia obyvateľstva

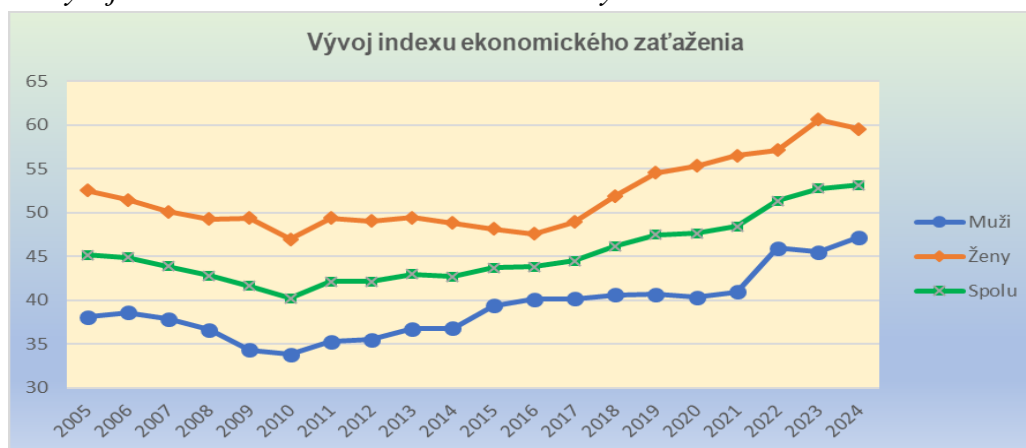
Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.6: Porovnanie vývoja Indexu starnutia obyvateľstva

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.7: Vývoja Indexu ekonomického zaťaženia obyvateľstva v obci Nemecká

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 2.4. Porovnanie Indexu starnutia a indexu ekonomického zaťaženia za rok 2024

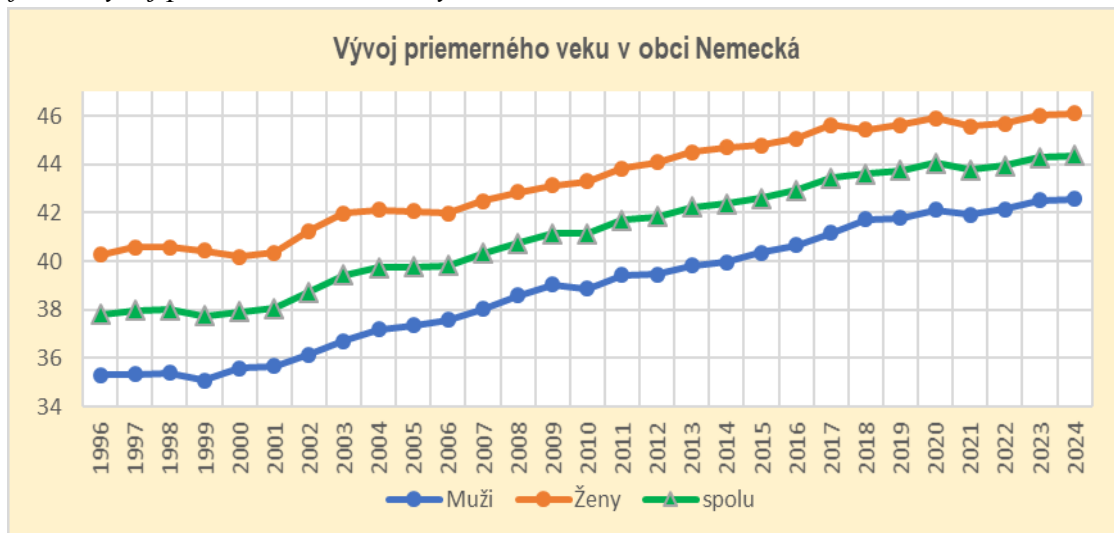
Územie	Index starnutia (%)	Index ekonomického zaťaženia (%)
Obec Nemecká	157,46	53,17
Slovenská republika	118,94	52,91
Banskobystrický kraj	135,35	52,87
Okres Brezno	143,45	53,74

Zdroj: ŠÚ SR

Vývoj zloženia vekových skupín - hlavne pomeru poproduktívneho obyvateľstva k predproduktívnemu (Index starnutia) vykazuje v obci zhoršujúce sa hodnoty. Zreteľne je to viditeľné najmä v porovnaní s vývojom na úrovni okresu, kraja a SR. V porovnaní so stavom v okrese Brezno je stav nepriaznivý.

Situácia je priaznivejšia v porovnaní neproduktívnej skupiny obyvateľstva voči produktívnej skupine (Index ekonomického zaťaženia), kde je hodnota indexu porovnateľná. Ako ukazuje graf 2.7., od roku 2010 má aj tento ukazovateľ v obci negatívny rast. V súčasnosti tvoria seniori 21,23 % obyvateľstva v obci, prognóza do roku 2035 je nárast podielu seniorov.

Graf 2.8: Vývoj priemerného veku obyvateľstva v obci Nemecká

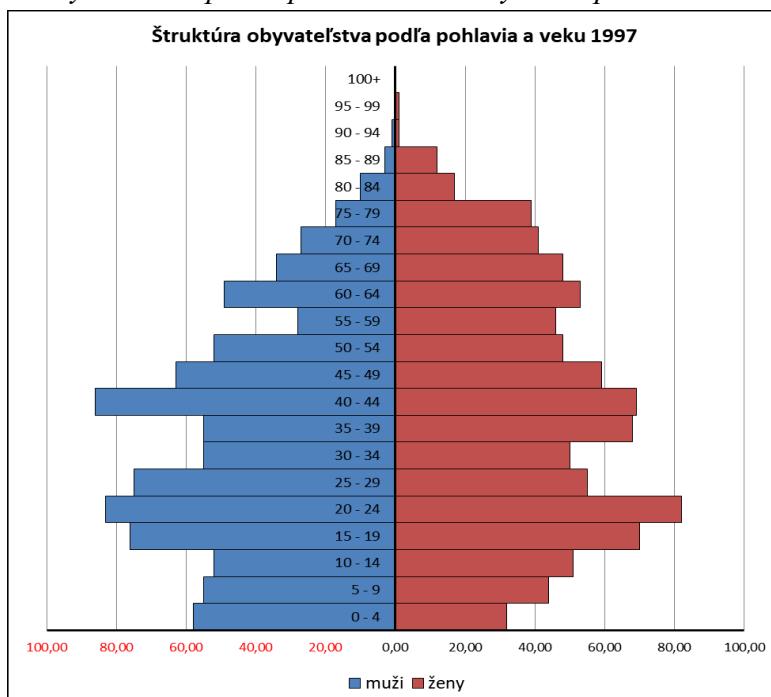

Zdroj: ŠÚ SR

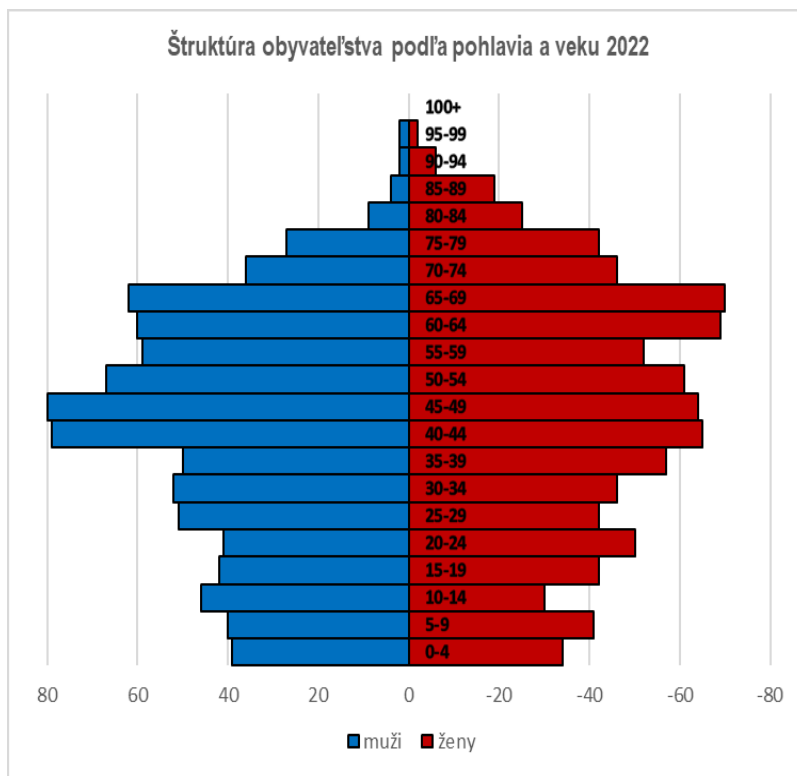
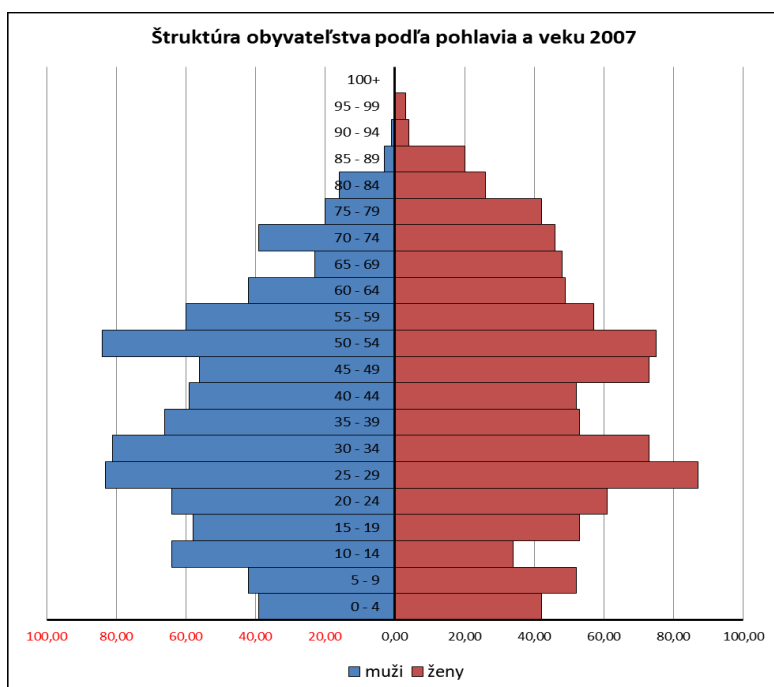
Viditeľnejšie nám ukazujú zmeny vo vývoji vekových skupín obyvateľstva nasledujúce tri vekové pyramídy z roku 1997, 2007 a 2022. Je zreteľný trend postupného znižovania počtu skupín predproduktívneho veku. Súčasná vcelku pozitívna veková štruktúra obyvateľstva má príčiny najmä v silných ročníkoch 90 rokov v štruktúre z roku 2022 však už vidno, že tendencia dlhodobého vývoja je negatívna a v priebehu 15-20 rokov sa situácia začne rapídne zhoršovať a obyvateľstvo obce bude skokovo starnúť.

Diagramy vekovej štruktúry v desať ročných odstupoch nám prezentujú postupný posun obyvateľstva do vyšších vekových skupín. V roku 1997 bolo ťažisko vo vekových skupinách 15-29 rokov. V súčasnosti je to skupina 40-49 rokov a najmä rast skupiny 60+ rokov. Viditeľné je zužovanie základne vekovej pyramídy Celkovo môžeme charakterizovať situáciu v demografii ako nie dobrú z hľadiska dlhodobej obnovy populácie obce.

Graf 2.9: Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a vekových skupín v rokoch 1997, 2007, 2022

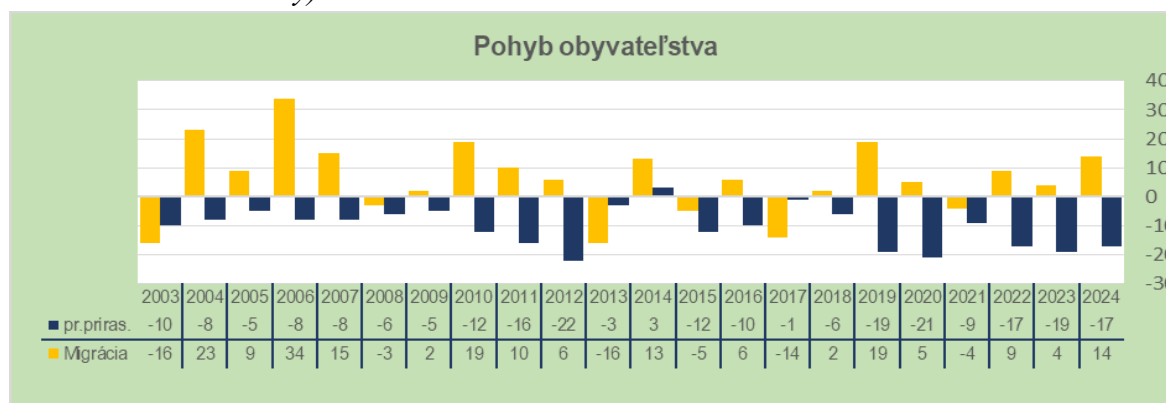
Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025-2030

Zdroj: ŠÚ SR

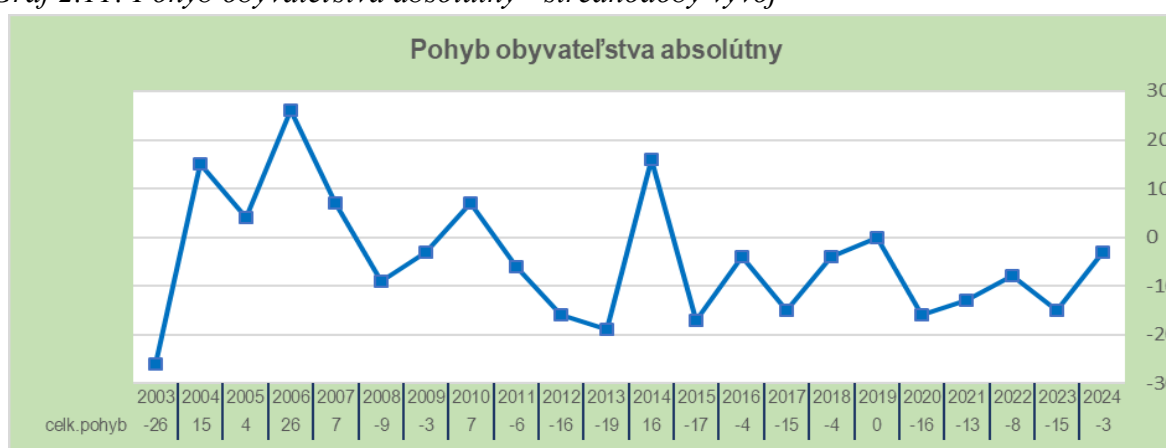
2.1.1. Pohyb obyvateľstva, prirodzená reprodukcia a migrácia

Graf 2.10: Celkový pohyb obyvateľstva strednodobý vývoj prirodzenej reprodukcie a migrácie (absolútne saldo – osoby)

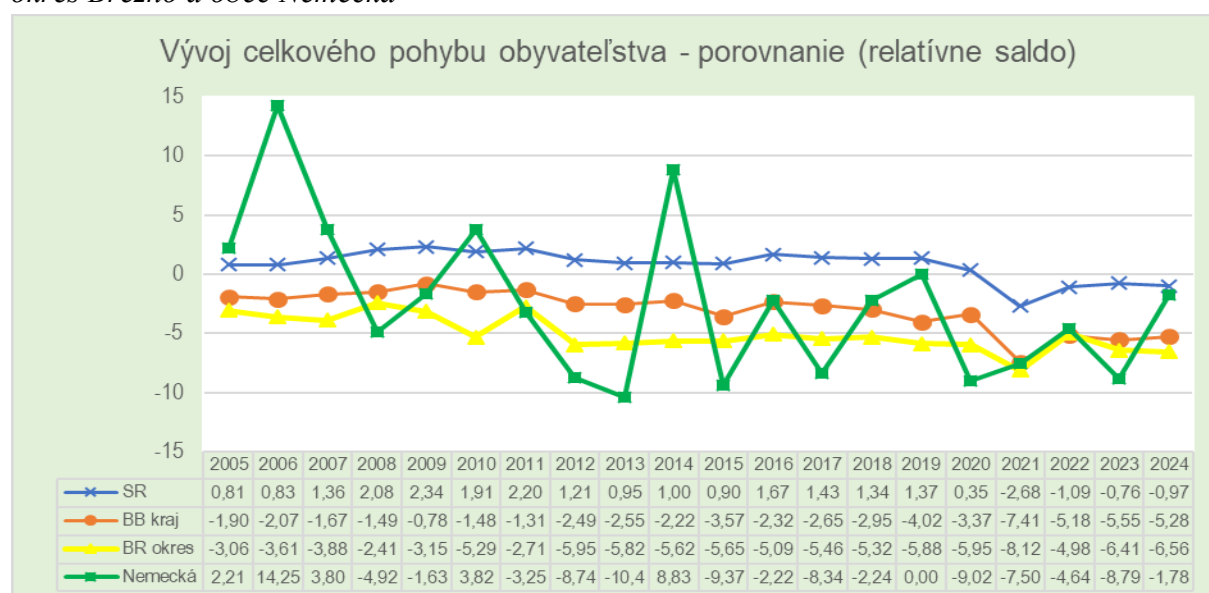
Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.11: Pohyb obyvateľstva absolútny - strednodobý vývoj

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.12: Pohyb obyvateľstva relatívny - porovnanie strednodobého vývoja SR, BB kraj, okres Brezno a obec Nemecká

Zdroj: ŠÚ SR

Údaje vývoja celkového pohybu obyvateľstva v obci poukazujú na problém stabilizácie obyvateľstva, čo je samozrejme ovplyvnené malou veľkosťou populácie v obci. V porovnaní s okresom, krajom alebo SR je stav v obci silne rozkolísaný, ale s postupnou tendenciou primeranej stabilizácie v posledných 5 rokoch. Problémom je prirodzený pohyb obyvateľstva, ktorý za posledných 15 rokov bol takmer vždy v záporných hodnotách. Taktiež saldo migračného pohybu od roku 2005 vykazuje klesajúcu tendenciu. Obec mala naposledy pozitívne saldo celkového pohybu obyvateľstva v roku 2014.

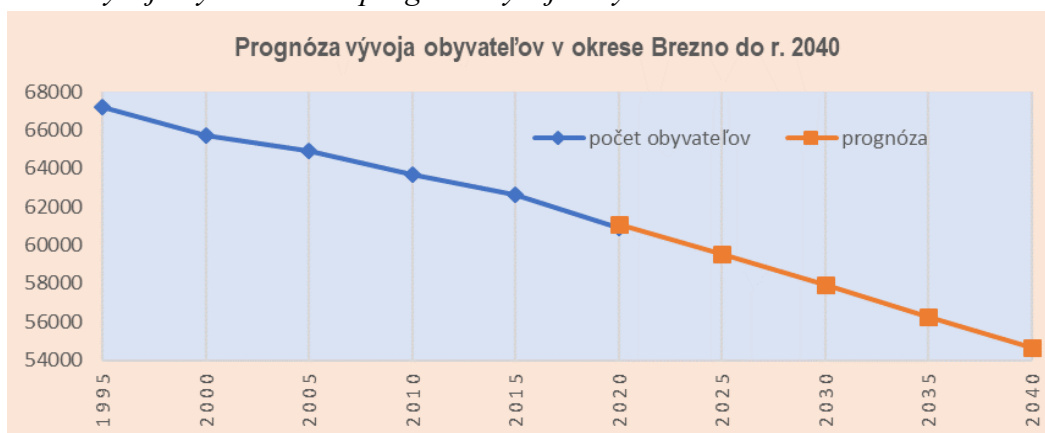
2.1.3. Prognóza vývoja obyvateľstva

Z hľadiska prognózy vývoja obyvateľstva SR do roku 2035 vypracovanej Prognostickým ústavom SAV je toto obdobie charakteristické procesom starnutia a populačný vývoj je typický zmenou reprodukčného procesu. Okrem nevyváženosti vekovej štruktúry súvisia s negatívnym demografickým vývojom nasledujúce faktory:

- pokles reprodukcie – nízka pôrodnosť, predpokladá sa zmena v štruktúre pôrodnosti smerom do neskoršieho veku,
- vysoké zastúpenie osôb nad 65 rokov
- zminimalizovanie základných podporných populačných opatrení v prospech mladých rodín,
- silné ročníky narodené okolo roku 1950, ktoré prešli do postproduktívneho veku a dočasne nastupujú silnejšie ročníky narodené okolo roku 1980, ktoré ale iba krátkodobo ovplyvnia demografiu,
- vysoká nezamestnanosť,
- sociálna neistota,
- výrazná migrácia.

Najzávažnejším problémom celého populačného vývoja je proces starnutia populácie, pričom prirodzený prírastok každoročne klesá. Do roku 2040 by mal proces starnutia obyvateľstva v okrese Brezno ⁴ pokračovať postupným tempom a neustále sa prehĺbovať. Predpokladá sa, že index starnutia by sa mal zvýšiť na viac ako 216 bodov v roku 2040, pričom v roku 2022 bol na úrovni 133,23 bodu. Konkrétne to znamená, že v roku 2040 by malo pripadať na 100 detí až 216 starých ľudí vo veku 65 rokov a viac.

Graf 2.13: Vývoj obyvateľstva a prognóza vývoja obyvateľstva okresu Brezno do roku 2040

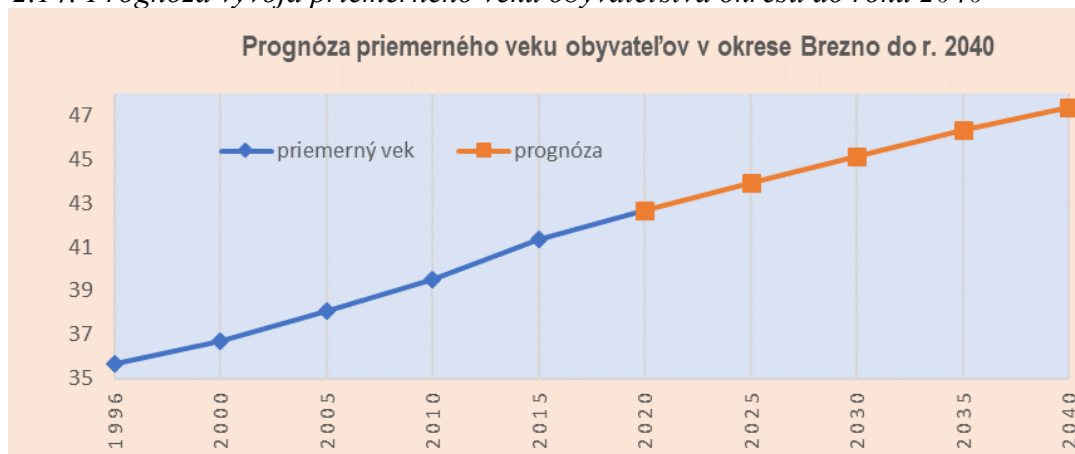

Zdroj: ŠÚ SR a INFOSTAT ⁴

⁴ Kraje a okresy Slovenska v demografickej perspektíve, 2019, INFOSTAT - Výskumné demografické centrum, Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave

Podľa prognózy vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva sa môžu výrazné deformácie vo vývoji počtosti očakávať už v roku 2030. V roku 2040 by mal byť celkový podiel postproduktívneho obyvateľstva v okrese Brezno na úrovni 27,1 % (v r. 2022 – 19,5 %), čo vyvolá zvýšený tlak na ekonomiku SR v oblasti dôchodkového zabezpečenia.

Graf 2.14: Prognóza vývoja priemerného veku obyvateľstva okresu do roku 2040

Zdroj: ŠÚ SR a INFOSTAT⁴

Práve tento nepriaznivý demografický vývoj má a bude mať aj v budúcnosti dopad na rôzne stránky spoločenského vývoja ako je zdravotníctvo, **sociálna oblasť**, školstvo, bytová výstavba, ekonomika, zamestnanosť a pod. Všetky spomínané oblasti spätne vplyvajú na procesy, akými sú: pôrodnosť, úmrtnosť, uzatváranie manželstva, rozvodovosť, migrácia obyvateľstva a pod. Proces starnutia si vyžaduje náležité opatrenia, posilnenie v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb hlavne pre starých ľudí. Ďalší faktor, ktorý bude mať vplyv na pomer medzi starým a mladým obyvateľstvom je migrácia pracovnej sily do krajín Európskej únie.

2.1.4. Analýza sociologických ukazovateľov a sociálne charakteristiky

Vzdelanostná štruktúra obce Nemecká

Tabuľka 2.5: Obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania; SODB 2021

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	Spolu
Základné	124	169	293	16,94%
Učňovské (bez maturity)	191	111	302	17,46%
Stredné odborné (bez maturity)	41	50	91	5,26%
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	78	48	126	7,28%
Úplné stredné odborné (s maturitou)	149	165	314	18,15%
Úplné stredné všeobecné	30	69	99	5,72%
Vyššie odborné	33	37	70	4,05%
Vysokoškolské 1. stupeň	12	18	30	1,73%
Vysokoškolské 2. stupeň	79	101	180	10,40%
Vysokoškolské 3. stupeň	4	7	11	0,64%
Bez školského vzdelania	79	77	156	9,02%
Nezistené, dôverné	30	28	58	3,35%
SPOLU	850	880	1730	100,00%
Z toho vysokoškolské spolu	95	126	221	12,77%

Zdroj: SODB 2021

Graf 2.15: Štruktúra obyvateľstva obce podľa vzdelania

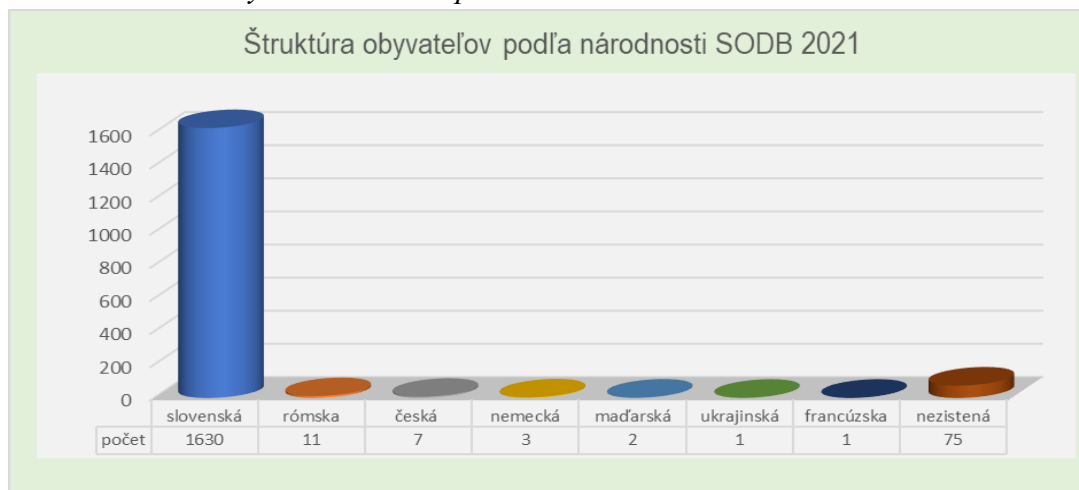
Zdroj: SODB 2021

Posledné dostupné údaje v tabuľke sú zo sčítania obyvateľstva v roku 2021. Najväčšiu skupinu obyvateľstva obce tvoria občania s úplným stredným vzdelaním s maturitou (31,16 % na celkovom počte obyvateľstva), za ňou nasledujú občania so stredným vzdelaním bez maturity (22,72 %) a občania so základným vzdelaním (16,94 %). Vysokoškolsky vzdelaná je iba pomerne malá skupina obyvateľstva (12,77 %).

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva je čiastočne nevyrovnaná, s prevahou skupín s nízkym vzdelaním bez maturity – takmer 40% obyvateľstva.

Národnostné zloženie obyvateľstva

Graf 2.16: Štruktúra obyvateľstva obce podľa národnosti SODB 2011

Zdroj: SODB 2021

Slovenskú národnosť v SODB v roku 2021 uviedlo 94,22 % trvale bývajúceho obyvateľstva v obci. Relatívne vysoký podiel obyvateľstva nepriznalo svoju príslušnosť k národnosti – 4,34 %. Takýto charakter výstupov z SODB 2021 je typický pre obce a mestá so zvýšeným počtom obyvateľstva rómskej národnosti.

Reálny odhad podielu obyvateľov rómskej národnosti je približne 140 občanov (8,2 % z celkového počtu obyvateľov obce), čo korešponduje aj s výstupmi posledného Atlasu rómskych komunít z roku 2013 – 9,2%.

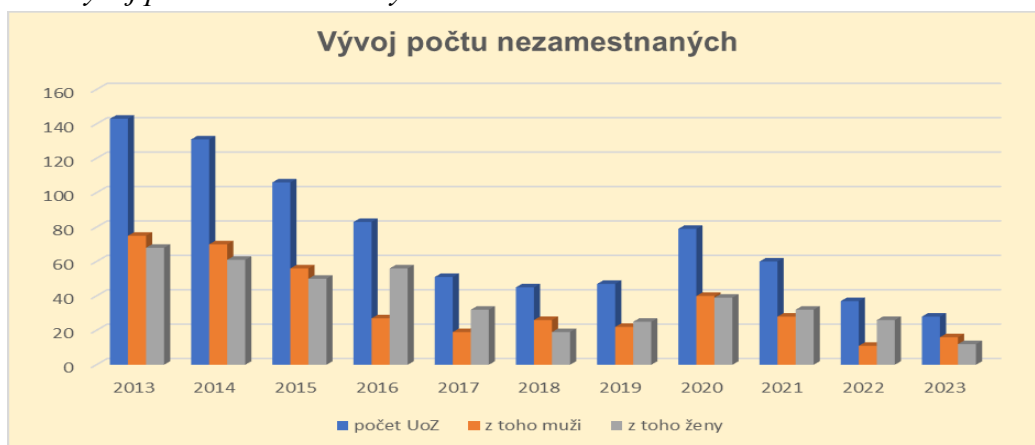
Nezamestnanosť

Tabuľka 2.7: Vývoj a štruktúra nezamestnanosti

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
počet UoZ	143	131	106	83	51	45	47	79	60	37	28
z toho muži	75	70	56	27	19	26	22	40	28	11	16
z toho ženy	68	61	50	56	32	19	25	39	32	26	12
počet UoZ so zdravotn. znevýhodnením	4	7	1	2	1	1	0	1	1	1	0

Zdroj: ÚPSVaR Brezno

Graf 2.17: Vývoj počtu nezamestnaných

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Nezamestnanosť v obci má postupnú klesajúcu tendenciu, s miernym nárastom v roku 2020 a 2021. V súčasnosti dosahuje najnižšiu úroveň za posledných 10 rokov. Miera nezamestnanosti sa pohybuje v súčasnosti na úrovni približne 2,5 % (miera nezamestnanosti na Slovensku k 31.12.2023 bola na úrovni 5,6%). Taktiež počet uchádzačov o zamestnanie so zdravotným znevýhodnením klesol na minimálnu úroveň, v niektorých rokoch dokonca neboli medzi nezamestnanými UoZ so zdravotným znevýhodnením vôbec.

Sociálna odkázanosť

Tabuľka 2.8: Vývoj veľkosti vybraných cieľových skupín v obci

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet poberateľov DvHN	79	80	49	45	40	21	18	14	10	11	12
Počet poberateľov DvHN spoločne posudzované osoby	151	154	85	71	70	36	31	23	13	14	21
Počet nezaopatrených detí v HN	48	46	25	18	21	11	10	7	2	2	5
Počet zaopatrených detí v HN	3	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Počet rodín poberajúcich dávky v HN	93	91	46	34	38	6	4	3	2	2	5
Počet poberateľov prídavku na dieťa	233	234	231	226	219	199	202	198	205	204	202
Počet poberateľov rodič. príspevku	50	51	57	57	54	28	33	34	38	30	34
Počet poberateľov PP na kompenzácie	24	29	32	32	32	27	26	25	25	24	25
Počet poberateľov PP na opatrovanie *	11	12	14	9	10	7	8	8	10	10	12
Počet občanov so zdrav. postihnutím	80	78	80	78	80	80	81	79	79	78	82

* nie je zahrnutý v PP na kompenzácie

Zdroj: ÚPSVR Brezno

Rozpočet obce

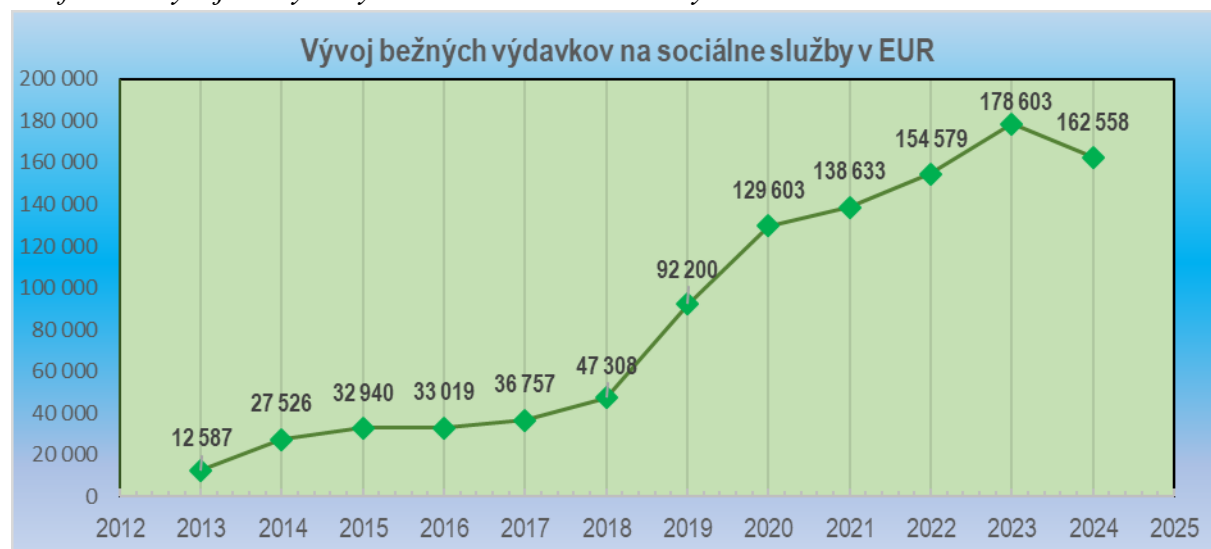
Výdavky rozpočtu obce Nemecká na sociálne služby za roky 2020-2024 sú uvedené v tabuľke 2.9.

Tabuľka 2.9: Rozpočet obce Nemecká - výdavky (okrem výdavkov na finančné operácie)

Rozpočet obce Nemecká	obec spolu EUR	sociálna sféra	
		EUR	%
2020			
Výdavky rozpočtu celkom	1 432 967,55	129 602,54	9,04 %
Bežné výdavky	1 369 995,21	129 602,54	9,46 %
Kapitálové výdavky	62 972,34	0	0,00 %
2021			
Výdavky rozpočtu celkom	1 543 371,88	138 633,34	8,98 %
Bežné výdavky	1 456 254,69	138 633,34	9,52 %
Kapitálové výdavky	87 117,19	0	0,00 %
2022			
Výdavky rozpočtu celkom	1 706 804,23	158 881,94	9,31 %
Bežné výdavky	1 688 894,03	154 578,74	9,15 %
Kapitálové výdavky	17 910,20	4 303,20	24,03 %
2023			
Výdavky rozpočtu celkom	1 968 069,81	178 602,75	9,08 %
Bežné výdavky	1 903 157,90	178 602,75	9,38 %
Kapitálové výdavky	64 911,91	0	0,00%
2024			
Výdavky rozpočtu celkom	2 997 328,10	162 558,10	5,42 %
Bežné výdavky	1 270 359,30	162 558,10	12,80 %
Kapitálové výdavky	1 726 968,80	0	0,00 %

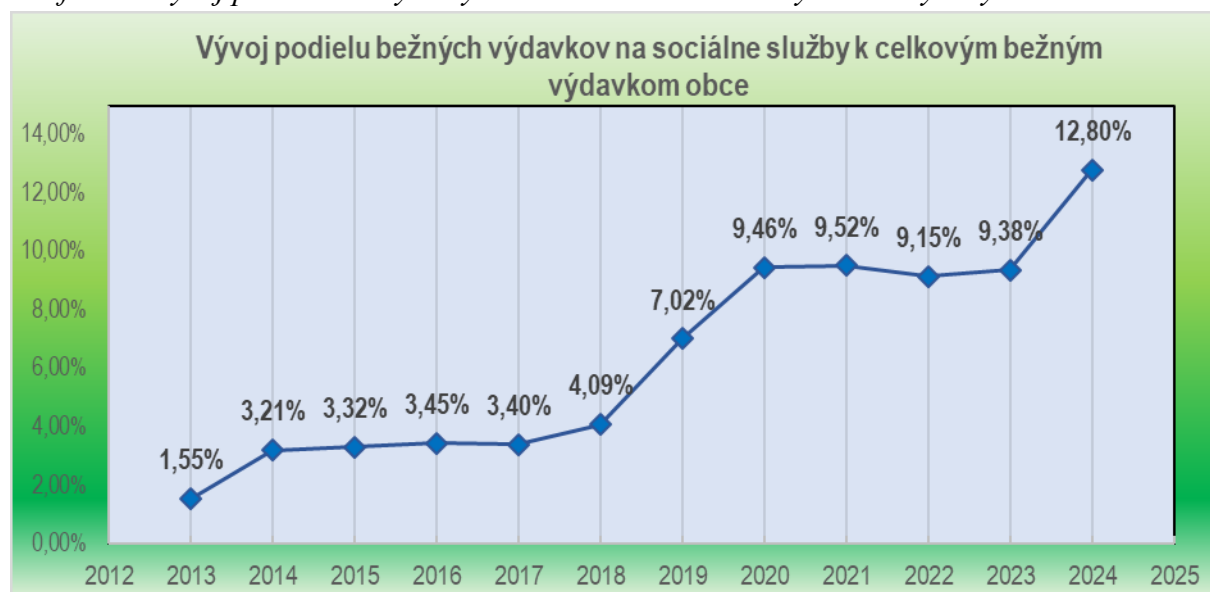
Zdroj: OcÚ Nemecká

Graf 2.18: Vývoj bežných výdavkov na sociálne služby v EUR

Zdroj: OcÚ Nemecká

Graf 2.19: Vývoj podielu bežných výdavkov na sociálne služby k celkovým výdavkom

Zdroj: OcÚ Nemecká

Pri hodnotení sme brali do úvahy iba stav rozpočtu v oblasti bežných výdavkov. Z týchto grafov je viditeľné, že obec na sociálnu oblasť v súčasnosti vynakladá v rámci bežných výdavkov približne 12,8 % rozpočtu. Od roku 2013 je viditeľný neustály nárast nominálnej hodnoty výdavkov v oblasti sociálnych služieb s výraznejším vzostupom v roku 2019, čo bolo spôsobené najmä začatím poskytovania ambulantnej sociálnej služby v Dennom stacionári od 1.1.2019. V období od roku 2018 do roku 2024 bol nárast výdavkov viac ako 115 tis. €, čo je nárast cca. 244 %.

Pri sledovaní vývoja podielu bežných výdavkov na sociálne služby v pomere k celkovým bežným výdavkom rozpočtu obce od stavu v roku 2013 (1,55 %) k roku 2024 (12,80 %) je absolútny vzostup 11,25 %, čo v relatívnej hodnote znamená rast o 825 %. Nárast výdavkov v sociálnej oblasti však zjavne nekopíruje rast celkových bežných výdavkov.

Kapitálové výdavky boli čerpané na sociálne služby len v roku 2022, kedy obec získala dotáciu z MPSVaR SR na rozvoj poskytovanej sociálnej služby v Dennom stacionári.

Priemerné výdavky v oblasti sociálnych služieb v prepočte na jedného obyvateľa vzrástli v posledných rokoch z hodnoty 51,62 € (rok 2019) na hodnotu 105,43 € v roku 2023, čo je nárast o 100 %, v roku 2024 sa mierne znížili na 96,13 €.

Nie je jednoduché hľadať optimálny podiel výdavkov obce v sociálnej oblasti. Nízky podiel financovania sociálnych služieb z rozpočtu obce je na jednej strane spôsobený nutnosťou použiť vyšší podiel rozpočtu obce na zabezpečenie iných nevyhnutných oblastí chodu obce (školsťvo a pod.). Pozitívne je však možné hodnotiť výraznejší nárast podielu výdavkov na sociálne služby na celkových výdavkoch v posledných rokoch, ktorý je možný najmä zapájaním sa obce do projektov na financovanie výdavkov na zabezpečenie opatrovateľskej služby a poskytovanú dotáciu zo štátneho rozpočtu na prevádzku Denného stacionára.

Otázna je situácia vo finančne náročnej kapitálovej oblasti, kde v sociálnej oblasti

v sledovanom období nie sú vykazované takmer žiadne výdavky. Musíme konštatovať finančnú nedostatočnosť a poddimenzovanosť oblasti sociálnych služieb. Prehľad financovania sociálnych služieb z verejných zdrojov rozpočtu obce v nominálnom aj percentuálnom vyjadrení, nasvedčuje o skutočnosti, že potreby rozvojových programov a cieľov sociálnych služieb obsiahnuté v KP nie je možné zabezpečiť len zo zdrojov rozpočtu obce.

Podiel výdavkov v sociálnej oblasti sa však bude musieť postupne naďalej zvyšovať vzhľadom na predpokladaný demografický vývoj. Vzhľadom na tento stav môžeme konštatovať, že:

- zabezpečenie pokrytia bežných výdavkov na prevádzku súčasných existujúcich zariadení a pripravovaných a postupne realizovaných projektov by sa malo stať jednou z priorít budúceho rozpočtovania obce,
- prostriedky rozpočtu obce nie sú a nebudú zatiaľ schopné zvládnuť pozíciu hlavného zdroja financovania kapitálových výdavkov nových rozvojových programov Komunitného plánu sociálnych služieb.

Vplyv na potrebu navýšenia výdavkov v sociálnej oblasti môže mať aj pripravovaná reforma sociálnych služieb, ktorá prinesie zmenu vo financovaní. Je navrhované rovnaké financovania všetkých foriem sociálnych služieb prostredníctvom nového systému osobného rozpočtu, resp. príspevku na starostlivosť. Prostriedky budú poskytnuté priamo osobe s potrebou starostlivosti (odkázanosti na pomoc inej osoby), pričom Reforma zruší rôzne doteraz existujúce príspevky na pokrytie výdavkov samospráv na zabezpečenie sociálnych služieb (napr. finančný príspevok z rozpočtu MPSVaR SR, príspevok na opatrovanie) pri súčasnom zachovaní spolufinancovania sociálnych služieb z prostriedkov samospráv. (MPSVaR SR, október 2023).

2.2. Analýza poskytovaných sociálnych služieb

Nasledujúca tabuľka podáva prehľad stavu sociálnych služieb v obci Nemecká na konci roka 2024, pričom sa zohľadňuje členenie služieb v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. v znp. Údaje boli čerpané od jednotlivých subjektov a z databázy obecného úradu.

Tabuľka 2.10: Sociálne služby podľa zákona 448/2008 Z. z. poskytované v obci Nemecká

Sociálne služby podľa zákona 448/2008 Z. z. poskytované v obci Nemecká						
P. č.	Druh sociálnej služby	Forma	Poskytovateľ	Zriadovateľ	Počet klientov / kapacita k 31.12.2024	Počet kvalifik. pracovníkov
a.) Sociálne služby krízovej intervencie						
	nie sú v obci poskytované					
b.) Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi						
	nie sú v obci poskytované					

c.) Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku						
Poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:						
1	zariadenia pre seniorov	pobytová - ročná	Zariadenie sociálnych služieb Hron, ŠKN 19/III Dubová 976 97 Nemecká	verejný – BBSK	27 / 27	9,5
2	domov sociálnych služieb	pobytová - ročná			23 / 23	7,5
3	denný stacionár	ambulantná	Obec Nemecká	verejný – obec Nemecká	18 / 18	4,5
Domáca opatrovateľská služba						
1	domáca opatrovateľská služba	terénna	Obec Nemecká	verejný – obec Nemecká	6 / -	5
d.) Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií						
	nie sú v obci poskytované					
e.) Podporné služby						
	nie sú v obci poskytované					

Tabuľka 2.11: Sociálne služby v zmysle iných právnych noriem poskytované v obci Nemecká

Sociálna oblasť v zmysle iných právnych noriem poskytované v obci Nemecká			
P. č.	Druh sociálnej služby	Poskytovateľ	Pozn.
1	Jednorazová dávka	Obec Nemecká (VZN)	výpomoc pre sociálne slabšie rodiny, živelná pohroma
2	Stravovanie	Spojená škola v spolupráci s obcou Nemecká	
3	Poskytovanie šatstva	Slovenská katolícka charita	
4	Poskytovanie potravinovej pomoci	Slovenská katolícka charita, SČK L. Mikuláš	SČK - potravinové balíčky
5	Sociálna poradňa pre seniorov	ZO JDS	

Tabuľka 2.12: Školy a materské školy v obci Nemecká

Školy a materské školy (k 31.12.2023)			
Zariadenie (typ)	Zriadovateľ	počet detí	počet záškolákov
Materská škola	Obec Nemecká	51	0
Základná škola	(Spojená škola)	120	3
z toho 0.ročník		0	0
1.-4. ročník		49	0
5.-9. ročník		71	3

2.3. Analýza cieľových skupín, ich problémov a potrieb

Pri tvorbe komunitného plánu bola zadefinovaná štruktúra cieľových skupín, ktorým je potrebné na území obce Nemecká venovať samostatnú pozornosť. Tieto cieľové skupiny - príjemcovia, adresáti sociálnych služieb v komunite obce si v rôznej miere v súčasnosti vyžadujú a v budúcnosti budú naďalej vyžadovať pomoc a rôzne kvalitatívne formy a druhy sociálnych služieb vyjadrujúcich mieru intervencie pri riešení svojej sociálnej núdze, ako aj ostatných súvisiacich sociálnych problémov.

Bolo taktiež dohodnuté, že pracovná skupina sa bude prioritne venovať problematike sociálnych služieb. Prípadné výstupy, ktoré budú presahovať túto oblasť budú zaevidované a následne posunuté spracovateľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja, tak aby žiaden výstup zo skupín neostal opomenutý.

Seniori

Cieľová skupina seniori patria do skupiny občanov, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a vyšší a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, nakoľko túto podporu a pomoc nemôžu získať iným štandardným spôsobom (s pomocou rodiny) ako prostredníctvom sociálnych služieb.

Charakteristika cieľovej skupiny:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku, dosiahnutie dôchodkového veku
- nárast miery chorobnosti (zvýšený výskyt viacerých chronických ochorení a ich ďalší nárast
- s pribúdajúcim vekom) a tým aj závislosti na sociálnej pomoci
- vdovstvo, strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny
- stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech
- komunity
- záujem ostať v prirodzenom prostredí a pomocou služieb riešiť už potrebnú pomoc napr. starostlivosť, mobilitu, sociálny kontakt

Ťažko zdravotne postihnutí občania (ŤZP)

Skupina občanov, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré je buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy. Z kritériálneho hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do 5 základných kategórií:

- mentálne a psychické postihnutia,
- zmyslové postihnutia (*zraku, sluchu a reči*),
- postihnutia pohybového aparátu
- kombinované postihnutia
- ostatné postihnutia (*mnohé majú charakter chronických tzv. civilizačných ochorení*)

Každá z uvedených kategórií postihnutí má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní. Tvoria preto významnú skupiny užívateľov sociálnych služieb.

Rodina, deti a mládež

- rodina tradičná, úplná, neúplná, doplnená, funkčná, disfunkčná
- viacdtné a mladé rodiny
- rodiny sociálne slabšie, v hmotnej núdzi,
- deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (nedostatok záujmu o výchovu, vzdelávanie a zabezpečovanie základných životných potrieb zo strany rodičov,
- deti a mládež s poruchami správania a tendenciami k asocálnemu správaniu.

SWOT analýza cieľových skupín a ich potrieb

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
- OSL poskytovaná podľa potrieb - Poskytovanie sociálnej služby v Dennom stacionári (aj pre občanov z okolitých obcí) - v obci sa nachádzajú: Zariadenie sociálnych služieb Hron, Spojená škola - záujem žiakov do 11 rokov v ZŠ pracovať v záujmových útvaroch - činnosť SKCH - aktívna spolupráca medzi DS a Spojenou školou, ZO JDS v Nemeckej aj okolitých obciach - aktívna práca ZO JDS v obci - podpora voľnočasových aktivít pre seniorov - sociálne poradenstvo zo strany Zariadenia sociálnych služieb Hron a obce - nie sú vážnejšie problémy s mládežou, riešené na úrovni školy - fungujúca Obecná knižnica a ZUŠ - dobrá spolupráca v obci s rómskou komunitou v porovnaní s okolitými obcami - rómska komunita sa zapája do aktivít - rozptýlená a asimilovaná rómska komunita - funkčný systém jednorazových výpomocí v obci (sociálna komisia pri OcZ, prijaté VZN) - záujem a ústretový prístup obce pri riešení sociálnych potrieb občanov, - spolupráca so SČK (potravinová pomoc) - cca 2x do týždňa preprava osôb do DS zo strany obce - vytvorenie podmienok pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti v obci (nové priestory ambulancií všeobecného lekára, detského lekára a zubára)	- problémy s prepravou menej mobilných a imobilných občanov, potrebná pomoc pri nakladaní, časové prestupy apod. - nie sú riešené v obci bezbariérové prístupy - nie je vytvorený systém stravovania CS - nezáujem rodín, detí, mládeže o spoločné aktivity vo voľnom čase, o spoločný život v obci, - nie sú lídri najmä pre mladých ľudí, - problém s umiestňovaním seniorov na pobytovú sociálnu službu (domov pre seniorov, poradovník, dlhá čakacia doba...) - slabá informovanosť o rôznych systémoch sociálnej pomoci - nedostatočná kapacita v existujúcom domove dôchodcov na území obce (zriaďovateľ BBSK) - potrebná modernizácia a rekonštrukcia priestorov Denného stacionára

<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
- občania sú ochotní si priplatiť za prepravu - viaczdrojové financovanie (štát, obec, občania, iné organizácie, projekty...) - vytváranie partnerstiev okolitých obcí za účelom rozvoja sociálnych služieb - dobrovoľníctvo - možnosť financovania časti nákladov na prevádzku Denného stacionára zo ŠR - zapojenie sa do projektu na získanie fin. prostriedkov na krytie výdavkov na OSL - možnosť získania financií na rekonštrukciu priestorov Denného stacionára z prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti	- demografický vývoj v obci - nárast potrieb sociálnych služieb - nezáujem o prácu v sociálnych službách (nízke finančné ohodnotenie, náročná práca) - ukončenie projektu na financovanie opatrovateľskej služby v r. 2025 (finančná podpora zo strany štátu) - politické rozhodnutia a možné zmeny legislatívy, financovania a podmienok v sociálnych službách (reforma financovania a poskytovania sociálnych služieb, vrátane posudkovej činnosti) - byrokracia a zložitá administratíva - chýbajúci lídri - v okolitých obciach dostupnosť mäkkých drog - zvyšujúci sa počet závislostí u dospelých a nárast patologických javov u detí a mládeže - narastajúci počet prípadov podvodov na senioroch

Identifikácia a analýza problémov

1. Problémy s prepravou

- imobilní a starší občania majú problém dostať sa napr. do denného stacionára, k lekárovi, niečo si vybaviť, nakúpiť apod.
- problém s prepravou je v obci aj mimo obce
- problém je aj so sanitkami, rôzny prístup jednotlivých poskytovateľov (pomoc s nakladaním/vykladaním imobilného, poplatky za prevoz sprievodcu; neprídu načas/ v objednanom termíne a pod.)
- z pohľadu mobility je dostupnosť služieb, vrátane sociálnych, pre týchto občanov znížená.

2. Nie sú riešené bezbariérové prístupy

- v obci nie je riešená bezbariérovosť, najmä v starších budovách, kde sa nachádza napr. obecný úrad, spoločenská miestnosť, lekár, knižnica a pod.

3. Nevytvorený systém stravovania

- obec podľa potrieb zabezpečuje stravu pre občanov, ktorí to potrebujú, strava nie je rozvázaná, je možné si ju vyzdvihnúť v školskej jedálni; spolupráca so Spojenou školou Nemecká
- v obci však nie sú určené nejaké pravidlá, podmienky, za ktorých by bolo poskytované stravovanie pre občanov (rozvoz stravy, príspevok na stravu...)
- vzhľadom na demografický vývoj a odkázanosť občanov by bolo vhodné toto nastaviť tak, aby systém stravovania nebol zneužívaný, aby to bola cieleňá pomoc pre tých, ktorí to v obci potrebujú
- je predpoklad, že záujem zo strany občanov by bol a bola by to vhodná služba.

4. Nedostatočný systém práce s mládežou a rodinami

- pri Spojenej škole pracujú rôzne záujmové útvary, ktoré využívajú najmä mladší žiaci (do 10-11 rokov veku), starší žiaci už záujem nemajú
- aj keď väčšie problémy v obci zatiaľ neevidujú, len sporadické problémy, ktoré sa doteraz vyriešili v spolupráci so školou, ÚPSVR, obcou, rodinou... je veľký problém s trávením voľného času detí a mládeže v obci a dá sa povedať aj celých rodín
- mládež sa zoskupuje v rôznych častiach obce na rôznych miestach, nie je to vhodné..
- chýbajú aktivity s celými rodinami s deťmi, zábavno-poučné, komunitné spolužitie...
- sporadicky sa objavujú problémy s požívaním alkoholu mladistvými, záškoláctvo

5. Nedostatočné znalosti (zručnosti) a informovanosť o sociálnom systéme CS

- chýbajú komplexné informácie o rôznych možnostiach podpory v sociálnej oblasti – sociálne služby aj sociálne príspevky, možno zverejňovanie na nejakej nástenke, tabuli apod.
- chýba osveta, možno pravidelnejšie vzdelávanie aj ako pracovať s mládežou, deťmi, vzdelávanie vo veci sociálno-patologických javov

6. Nedostatočná dostupnosť sociálnych služieb pre CS

- je problém s umiestňovaním občanov obce do domova pre seniorov, aj keď v obci je Zariadenie sociálnych služieb Hron, ale zriaďovateľom je BBSK
- čaká sa v poradovníku aj viac ako 1 rok na umiestnenie, bolo by potrebné to riešiť
- obec poskytuje službu denného stacionára na území obce, je nutné túto službu v obci udržať a rozvíjať ju, táto služba je pre občanov potrebná a dôležitá
- potrebná rekonštrukcia a modernizácia priestorov Denného stacionára by mohla prispieť ku zvýšeniu kvality poskytovania tejto sociálnej služby
- podporovať multizdrojové financovanie sociálnych služieb, ľudia sú ochotní si na sociálnu službu doplatiť, keď ju potrebujú
- aj kvôli financovaniu zvažovať partnerstvo s okolitými obcami pri poskytovaní sociálnych služieb
- nestabilné financovanie OSL prostredníctvom projektov, aktuálny projekt končí v roku 2025. Obec sa zapájala aj do predchádzajúcich projektov, nevedia, ako ju dokážu ďalej zabezpečiť z vlastného rozpočtu, v budúcnosti to môže byť vážnejší

problém, aj keď doteraz sa vždy podarilo OSL poskytnúť pre všetkých, ktorí to potrebovali, avšak využívali na to cudzie finančné zdroje (granty)

- zmena spôsobu financovania sociálnych služieb (pripravovaná reforma financovania a poskytovania sociálnych služieb, vrátane posudkovej činnosti) môže spôsobiť zvýšenie výdavkov obce na zabezpečenie a spolufinancovanie požadovaných sociálnych služieb občanmi ako aj zvýšenie finančného príspevku prijímateľov sociálnych služieb na ich poskytovanie, čo môže spôsobiť že sociálne služby budú pre občanov (najmä tých nízkopříjmových) nedostupné
- tento problém súvisí čiastočne aj s problémom uvedenom v prvom bode – preprava „do“ a „zo“ zariadení, resp. vybavovanie potrebných záležitostí zo strany klienta mimo zariadenia.

Problémy zaradené do analýz dôležitosti problémov - matrica:

1. Problémy s prepravou
2. Nie sú riešené bezbariérové prístupy
3. Nevytvorený systém stravovania
4. Nedostatočný systém práce s mládežou a rodinami
5. Nedostatočné znalosti (zručnosti) a informovanosť o sociálnom systéme CS
6. Nedostatočná dostupnosť sociálnych služieb pre CS.

Analýza dôležitosti problémov - matrica problémov

Poradové číslo problému	1	2	3	4	5	6
1		0,0	0,5	1,0	0,0	1,0
2	1,0		1,0	1,0	1,0	1,0
3	0,5	0,0		1,0	0,0	1,0
4	0,0	0,0	0,0		0,0	0,5
5	1,0	0,5	1,0	0,5		1,0
6	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	
Výsledok	2,5	0,5	2,5	4,0	1,0	4,5

Poradie dôležitosti problémov - kľúčové problémy:

Poradie	Problém	Počet bodov
1	č. 6 - Nedostatočná dostupnosť sociálnych služieb s CS	4,5
2.	č. 4 - Nedostatočný systém práce s deťmi a mládežou	4,0
3.	č. 1 - Problémy s prepravou	2,5
	č. 3 - Nevytvorený systém stravovania	2,5
4.	č. 5 - Nedostatočné znalosti (zručnosti) CS a informovanosť o soc. systéme	1,0
5.	č. 2 - Nie sú riešené bezbariérové prístupy	0,5

Zo šiestich zadefinovaných problémov bolo päť zaradených do komunitného plánu sociálnych služieb obce, jeden bol navrhnutý na zaradenie do PHSR obce, nakoľko nie je

obsahovo priamo v riešení KPSS. **Problém navrhnutý na zaradenie do PHSR - č. 2.** Nie sú riešené bezbariérové prístupy.

Zhrnutie analytickej časti

Na základe SWOT analýzy a ďalších problémových analýz a prieskumov vyplynuli silné a slabé stránky týkajúce sa poskytovania sociálnych služieb v obci tak, ako ich vnímajú členovia pracovnej skupiny a občania zastupujúci cieľové skupiny.

Pozitívne možno hodnotiť, že je záujem zo strany obce a organizácií riešiť identifikované problémy, hľadať riešenia a postupne vybudovať spoluprácu všetkých subjektov participujúcich na rozvoji sociálnej oblasti ako celku.

Z tohto stavu je možné reálne a kvalifikovane anticipovať ďalší vývoj v prípade, že by sa identifikované problémy neriešili. Dôsledkom by bol rast nespokojnosti obyvateľov pri nenapĺňaní ich potrieb, požiadaviek v oblasti zabezpečovania sociálnych služieb. Konkrétne dopady pri neriešení problémov:

- nárast sociálno-patologických javov v komunite,
- rast sociálneho napätia destabilizujúceho situáciu a vzťahy v komunite obce,
- pokles súčasnej úrovne a rozsahu poskytovaných sociálnych služieb a následne riziko neplnenia zákonných nárokov občanov v oblasti sociálnych služieb,
- rozpor medzi mierou finančných a materiálnych vstupov vynaložených na oblasť sociálnych služieb a mierou a kvalitou jej výstupov pre prijímateľov cieľových skupín obyvateľov,
- strata dôvery občanov v oficiálne orgány a inštitúcie obce a ich schopnosti riešiť vzniknuté problémy v sociálnej oblasti,
- rast závislosti obyvateľov obce v oblasti sociálnych služieb od iných systémov a subjektov stojacich mimo jej teritoriálny rámec

3. STRATÉGIA ROZVOJA - CIELE A OPATRENIA ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB NA ROKY 2025-2030

V strategickej časti sú zadefinované ciele a opatrenia komunitného plánu sociálnych služieb, ktoré vychádzajú z výstupu pracovnej skupiny. Prehľadná štruktúra strategickej časti KPSS je spracovaná v **Prílohe č. 5**.

Na stretnutí bol navrhnutý a schválený hlavný cieľ Komunitného plánu sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025 - 2030:

Hlavný cieľ:
„Rozvoj sociálnych služieb a skvalitnenie života občanov v obci Nemecká.“

3.1. Ciele a opatrenia rozvoja sociálnej oblasti

CS: Seniori, Rodina, deti a mládež, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom, Občania v nepriaznivých sociálnych situáciách			
Všeobecný cieľ :		„Rozvoj sociálnych služieb a skvalitnenie života občanov v obci Nemecká“	
Špecifické ciele		Opatrenia	
1.	Vytvorenie podmienok pre rozvoj a udržanie sociálnych služieb v obci	1.1.	Poskytovať ambulantnú sociálnu službu – denný stacionár
		1.2.	Zlepšiť podmienky poskytovanej SS v Dennom stacionári rekonštrukciou a modernizáciou priestorov
		1.3.	Poskytovať terénnu sociálnu službu – domáca opatrovateľská služba
		1.4.	Zabezpečiť pobytovú sociálnu službu – zariadenie pre seniorov
2.	Vytvorenie systému a podmienok pre prácu s rodinou, deťmi a mládežou a celou CS	2.1	Rozvoj spolupráce s existujúcim Komunitným centrom v susednej obci Predajná s možnosťou poskytovania tejto sociálnej služby aj pre občanov obce Nemecká
		2.2	Poskytovať a zabezpečovať programy na zníženie sociálno-patologických javov
3.	Zlepšenie mobility a dopravnej dostupnosti CS k službám	3.1.	Zriadiť terénnu sociálnu službu - sociálny taxík
4.	Zabezpečenie stravovania pre potreby CS	4.1.	Vytvoriť systém stravovania
		4.2.	Zabezpečiť donášky stravy do domácnosti
5.	Zlepšenie informovanosti o sociálnych službách, príspevkoch a sociálnej pomoci podľa platnej legislatívy pre CS	5.1.	Vytvoriť systém informovanosti o sociálnych službách a príspevkoch podľa platnej legislatívy

Charakteristika opatrení CS

CS: Seniori, Rodina, deti a mládež, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom, Občania v nepriaznivých sociálnych situáciách				
Opatrenie (druh, forma a kapacita sociálnej služby)		Predpokladaný náklad / zdroje financovania	Časový harmonogram (rok)	Garant / Partneri
1.	Vytvorenie podmienok pre rozvoj a udržanie sociálnych služieb v obci			
1.1.	Poskytovať ambulantnú sociálnu službu – denný stacionár (kapacita 18-20)	546.000,- štátny rozpočet (MPSVR SR, ÚPSVR), rozpočet obce, granty, dobrovoľníctvo, prijímatelia služby, EŠIF	2025-2030	Obec Nemecká, okolité obce
Poskytovať sociálnu službu v dennom stacionári pre osoby odkázané na pomoc inej osoby. Služba je v obci žiadaná nielen zo strany prijímateľov služby, ale aj ich rodinných príslušníkov. Napomáha prijímateľom zotrvať v ich prirodzenom prostredí a prostredníctvom odborných, obslužných a ďalších činností ich rozvoju podľa stupňa odkázanosti. Zabezpečenie personálnych, prevádzkových, organizačných a technických podmienok. Služba je poskytovaná aj obyvateľom iných obcí (starším a mladým dospelým, ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby) na základe žiadosti.				
1.2.	Zlepšiť podmienky poskytovanej SS v Dennom stacionári rekonštrukciou a modernizáciou priestorov	800.000,- Plán obnovy a odolnosti SR, rozpočet obce, EŠIF	2025-2026	Obec Nemecká
Zvýšiť štandard poskytovaných služieb v dennom stacionári Nemecká prostredníctvom rekonštrukcie existujúcej budovy denného stacionára, vnútornej dispozície a obstaraním nového vnútorného vybavenia. Zvýšiť úroveň a kvalitu poskytovaných služieb v dennom stacionári Nemecká prostredníctvom rozšírenia priestorov denného stacionára.				
1.3.	Poskytovať terénnu sociálnu službu – domáca opatrovateľská služba (kapacita cca 5-10)	462.000 ,- rozpočet obce, štátny rozpočet, prijímatelia služby, Program Slovensko, EŠIF	2025-2030	Obec Nemecká/ neverejný poskytovateľ
Poskytovať a zabezpečovať opatrovateľskú službu kvalifikovanými opatrovateľkami v potrebnom počte na základe podaných žiadostí zo strany obyvateľov obce. Vedenie databázy kvalifikovaných opatrovateľiek. Zabezpečenie personálnych, organizačných a materiálnych podmienok.				
1.4.	Zabezpečiť pobytovú sociálnu službu – zariadenie pre seniorov / zariadenie opatrovateľskej služby (kapacita 12-20)	950.000,- rozpočet obce, granty, štátny rozpočet, EŠIF	2028-2030	Obec Nemecká/ okolité obce / Verejný poskytovateľ, Neverejný poskytovateľ
Zriadenie zariadenia pre seniorov, v ktorom bude dostatočný počet miest najmä pre obyvateľov obce Nemecká z dôvodu demografického vývoja (starnutie populácie) ako aj nárast civilizačných				

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025-2030

ochorení, čo spôsobuje nárast počtu občanov odkázaných na túto sociálnu službu. Na území obce je domov dôchodcov (zriaďovateľ VUC) nepokrýva potreby obce. Záujem o uvedenie služby v obci je veľký aj vzhľadom na udržanie vytvorených sociálnych väzieb potencionálnych prijímateľov služby a zotrvanie v im známom prostredí. Zriaďovateľom môže byť verejný a neverejný poskytovateľ, zváženie partnerstva s inými obcami/organizáciami. Podľa toho vytvorenie podmienok pre zriadenie danej sociálnej služby.			
2. Vytvorenie systému a podmienok pre prácu s rodinou, deťmi a mládežou a celou CS			
2.1. Rozvoj spolupráce s existujúcim Komunitným centrom v susednej obci Predajná s možnosťou poskytovania tejto sociálnej služby aj pre občanov obce Nemecká	246.000,- rozpočet obce, štátny rozpočet, EŠIF	2025-2030	Obec Nemecká/ okolité obce
Zabezpečenie služieb komunitného centra môže pomôcť rozvinúť v obci komunitnú prácu. Bude zabezpečovaná systematická práca nielen s deťmi a mládežou, ale i rodinami. Činnosť centra zahŕňa organizovanie preventívnych aktivít, účelom ktorých je zmysluplné trávenie voľného času. Komunitné centrum je osvedčeným nástrojom na znižovanie miery sociálno-patologických javov, sociálneho vylúčenia. Je dôležité, aby bola zabezpečená jeho funkčnosť finančne, personálne aj technicky. Podat' sa na zabezpečení chodu KC (personálne, materiálne, technicky), informovanosť o zriadení KC, propagácia, spolupráca s rôznymi organizáciami, subjektami.			
2.2. Poskytovať a zabezpečovať programy na zníženie sociálno-patologických javov	2.000,- rozpočet obce, štátny rozpočet, OP Ľudské zdroje, OP Vzdelávanie, granty	2025-2030	Obec Nemecká
Programy a aktivity zameriavať pre deti a mládež za účelom zmysluplného trávenia voľného času a znižovanie rizík rôznych závislostí, záškoláctva a ďalších negatívnych javov. Organizovanie preventívnych aktivít, záujmovej činnosti účelom, ktorých bude predchádzanie vzniku sociálno-patologických javov. Práca s deťmi, mládežou a rodinami, využívanie pozitívnych vzorov na zvýšenie motivácie a budovanie sebavedomia ku zvýšeniu kvality života. Zabezpečiť kvalitné sociálne poradenstvo, Spolupráca s rôznymi organizáciami, odborníkmi, charitou, cirkvou, rozvoj dobrovoľníctva.			

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025-2030

3.	Zlepšenie mobility a dopravnej dostupnosti CS k službám			
3.1.	Zriaďiť terénnu sociálnu službu - sociálny taxík (kapacita cca 40/mesiac)			
	Zriadenie a prevádzkovanie prepravnej služby najmä pre seniorov a ŤZP, jej technické a organizačné zabezpečenie (prepravný prostriedok, dispečing), spracovanie VZN o podmienkach poskytovania služby, informovanosť. Cieľom je zlepšenie mobility a dopravnej dostupnosti cieľovej skupiny k službám v obci a mimo obce. Zváženie partnerstva s inými obcami. Vytvorenie podmienok prevádzkových, technických, personálnych a organizačných.	200.000,- rozpočet obce, štátny rozpočet, ÚPSVR, EŠIF	2025-2030	Obec Nemecká/ neverejný poskytovateľ
4.	Zabezpečenie stravovania pre potreby CS			
4.1.	Vytvoriť systém stravovania (kapacita cca 10-15)			
	Vzhľadom na demografický vývoj a odkázanosť občanov v obci je požiadavka na vytvorenie podmienok pre stravovania v obci najmä pre seniorov a aj občanov s nepriaznivým zdravotným stavom. Spracovanie VZN o podmienkach poskytovania služby, výber dodávateľa, organizačné zabezpečenie služby (žiadosť, posúdenie podmienok, úhrada...), informovanosť. Cieľom je zabezpečenie vhodnej stravy pre občanov, ktorí to potrebujú.	6.000,- rozpočet obce, prijímateľ služby, poskytovateľ služby	2025-2030	Obec Nemecká/ Složená škola Nemecká, iný poskytovateľ
4.2.	Zabezpečiť donášky stravy do domácnosti (kapacita cca 10-15)			
	Stravovanie pre občanov, ktorí majú problém s mobilitou, zabezpečiť formou donášky do domácnosti. Spracovanie VZN o podmienkach poskytovania služby, výber dodávateľa, organizačné zabezpečenie služby (žiadosť, posúdenie podmienok, úhrada, donáška do domácnosti...), informovanosť. Cieľom je zabezpečenie vhodnej stravy pre občanov formou donášky do domácnosti, ktorí to potrebujú. Vytvorenie personálnych, prevádzkových, technických a organizačných podmienok.	10.000,- rozpočet obce, prijímateľ služby, poskytovateľ služby	2025 -2030	Obec Nemecká / iný poskytovateľ
5.	Zlepšenie informovanosti o sociálnych službách, príspevkoch a sociálnej pomoci podľa platnej legislatívy pre CS			
5.1.	Vytvoriť systém informovanosti o sociálnych službách a príspevkoch podľa platnej legislatívy			
	Zabezpečenie dostupnej informovanosti (web, tlačoviny, rozhlas....) o možnostiach riešení v sociálnej oblasti pre cieľovú skupinu. Využiť čo rôzne formy informovanosti; tlačené - napr.	600,- rozpočet obce, granty	2025-2030	Obec Nemecká/ ZSS Hron- Dubová, ÚPSVR

informačné spravodaje, tlačené letáky, plagáty, obecné noviny, elektronické médiá - web stránka, emailový „newsletter“, sociálne siete, iné - besedy, diskusie, prednášky, obecný rozhlas, nástenky, úradné tabule apod. Zámerom je zabezpečiť komunikačný kanál, prostredníctvom ktorého by sa cieľová skupina dozvedela, ako a akým spôsobom môže riešiť svoje problémy, ale aj aktualizácie platnej legislatívy.			
--	--	--	--

4. IMPLEMENTÁCIA KPSS obce Nemecká na roky 2025 – 2030

4.1. Časový harmonogram

<i>Ciele a opatrenia</i>		2025	2026	2027	2028	2029	2030
		€	€	€	€	€	€
CS: Seniori, Rodina, deti a mládež, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom, Občania v nepriaznivých sociálnych situáciách							
1.	Vytvorenie podmienok pre rozvoj a udržanie sociálnych služieb v obci						
1.1.	Poskytovať ambulantnú sociálnu službu – denný stacionár	86.000,-	88.000,-	90.000,-	92.000,-	94.000,-	96.000,-
1.2.	Zlepšiť podmienky poskytovanej SS v Dennom stacionári rekonštrukciou a modernizáciou priestorov	250.000,-	550.000,-				
1.3.	Poskytovať terénnu sociálnu službu – domáca opatrovateľská služba	72.000,-	74.000,-	76.000,-	78.000,-	80.000,-	82.000,-
1.4.	Zabezpečiť pobytovú sociálnu službu – zariadenie pre seniorov / zariadenie opatrovateľskej služby					50.000,-	900.000,-
2.	Vytvorenie systému a podmienok pre prácu s rodinou, deťmi a mládežou a celou CS						
2.1.	Rozvoj spolupráce s existujúcim Komunitným centrom v susednej obci Predajňa s možnosťou poskytovania tejto sociálnej služby aj pre občanov obce Nemecká			19.000,-	21.000,-	22.000,-	23.000,-
2.2.	Poskytovať a zabezpečovať programy na zníženie sociálno-patologických javov			500,-	500,-	500,-	500,-

3.	Zlepšenie mobility a dopravnej dostupnosti CS k službám						
3.1.	Zriadiť terénnu sociálnu službu - sociálny taxík		40.000,-	40.000,-	40.000,-	40.000,-	40.000,-
Ciele a opatrenia		2025	2026	2027	2028	2029	2030
		€	€	€	€	€	€
4.	Zabezpečenie stravovania pre potreby CS						
4.1.	Vytvoriť systém stravovania	1.000,-	1.000,-	1.000,-	1.000,-	1.000,-	1.000,-
4.2.	Zabezpečiť donášky stravy do domácnosti		2.000,-	2.000,-	2.000,-	2.000,-	2.000,-
5.	Zlepšenie informovanosti o sociálnych službách, príspevkoch a sociálnej pomoci podľa platnej legislatívy pre CS						
5.1.	Vytvoriť systém informovanosti o sociálnych službách a príspevkoch podľa platnej legislatívy		200,-	100,-	100,-	100,-	100,-

4.2. Hodnotenie a monitoring KPSS

Spracovanie a schválenie KPSS je len jednou etapou procesu komunitného plánovania. Následne začína proces plnenia cieľov a realizácie opatrení. Cieľom priebežného vyhodnocovania a monitoringu (kontroly) KPSS je dosiahnutie stavu, aby samotná koncepcia a napĺňanie KPSS neboli ohrozené, a aby bol využívaný smerom k dosiahnutiu stanovených cieľov komunitného plánovania.

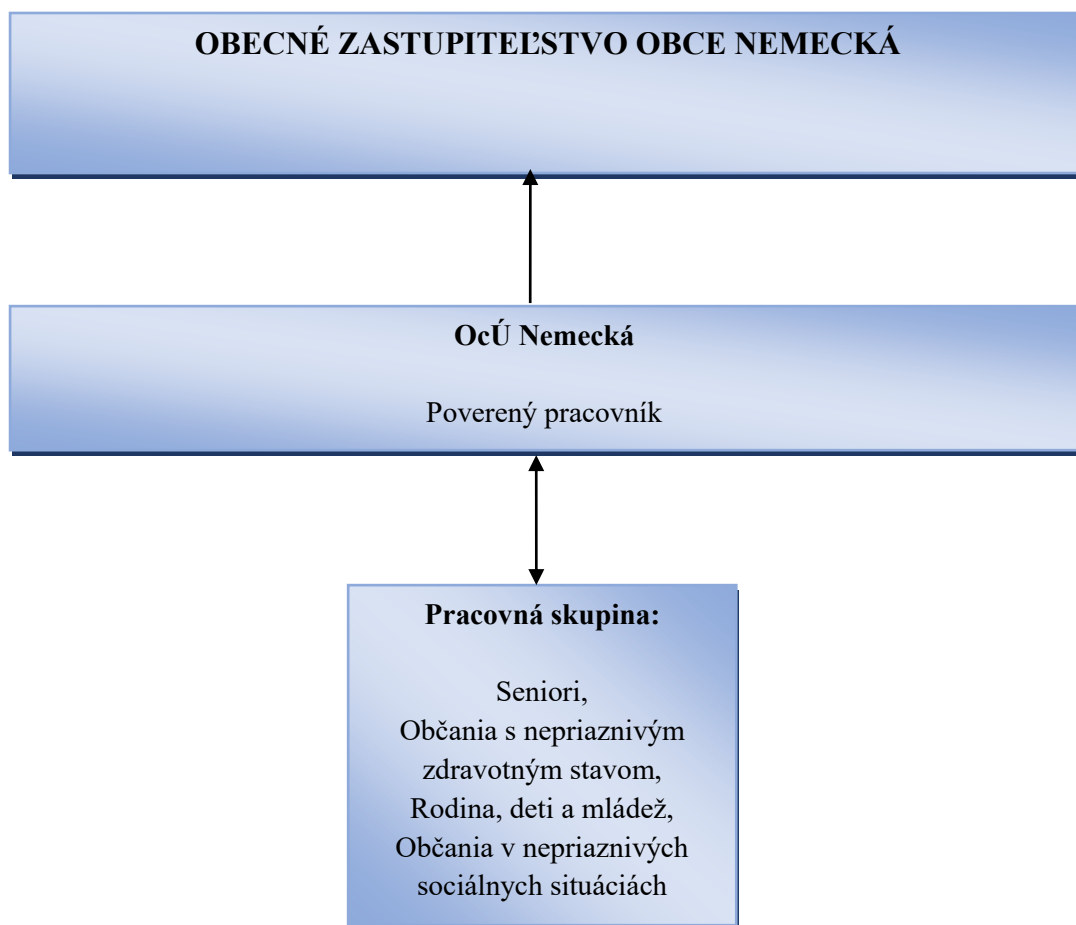
Plnenie a dosiahnutie stanovených cieľov KPSS je v implementačnej (realizačnej) fáze závislé na finančnom, organizačnom a riadiacom zabezpečení komunitného plánovania.

Z hľadiska úspešnej implementácie je potrebné:

- zverejniť dokument Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2025-2030 s výhľadom do roku 2032 obvyklými spôsobom a vyzvať obyvateľov obce na vzájomnú spoluprácu a napĺňanie stanovených cieľov,
- vytvoriť pozitívne sociálne prostredie podmienok na komunitný rozvoj, komunitnú prácu,
- mať politickú podporu volených predstaviteľov komunity – schválenie obecným zastupiteľstvom a získanie legitimacy a programovej záväznosti,
- akceptovať KPSS ako základ pre tvorbu rozpočtu obce,
- akceptovať a plniť zadané príslušné pôsobnosti obce a zodpovednosť za plnenie cieľov a opatrení,
- realizovať (uskutočňovať) ciele a opatrenia KPSS,
- využívať médiá a ich možnosti informovania o priebehu realizácie a napĺňania KPSS a ich vplyvu na verejnú mienku komunity obce vo všetkých druhoch komunálnych masmédií,
- zo strany - zadávateľa – obce Nemecká je potrebné:

- zachovať vytvorené kontakty, komunikáciu a vzťahy medzi zadávateľom, spracovateľom a zástupcami cieľových skupín aj v realizačnej fáze,
 - personálne zabezpečiť hodnotenie a monitorovanie ďalších procesov,
 - koordinovať komunikáciu a spoluprácu so všetkými dotknutými subjektmi v komunite,
 - **každoročne spracovať Správu o plnení cieľov a opatrení KPSS, predkladať ju na pripomienkovanie príslušnej komisii OcZ, na rokovanie obecnému zastupiteľstvu a zverejňovať ju v komunálnych masmédiách,**
- i.) zachovať nosné prvky procesu plánovania – pracovné skupiny zamerané na jednotlivé cieľové sociálne kategórie populácie v komunite, ktoré sa na začiatku plánovacích procesov konštituovali spontánne na základe záujmu ako neformálne záujmové občianske štruktúry, ktoré by mali naďalej zotrvať v činnosti aj v realizačnej fáze KPSS,
- j.) pracovná skupina minimálne **jedenkrát ročne** vyhodnotí plnenie prijatých cieľov a opatrení a v súčinnosti s OcÚ o uvedenom spracuje správu; túto následne OcÚ predloží na pripomienkovanie príslušnej komisii OcZ; následne ju predloží na rokovanie OcZ.

Organizačná štruktúra inštitucionálneho zabezpečenia monitorovania a hodnotenia KPSS obce Nemecká:

Časový plán hodnotenia a monitorovania KPSS⁵:

<i>kto</i>	<i>Čo</i>	<i>Kedy</i>					
Pracovná skupina	vyhodnotenie plnenia cieľov a opatrení KPSS	2026 / IX	2027 / IX	2028 / IX	2029 / IX	2030 / IX	2031 / IX
Obecný úrad	Spracovanie a zverejnenie Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS a zber podnetov	2026 / IX	2027 / IX	2028 / IX	2029 / IX	2030 / IX	2031 / IX
Príslušná komisia obecného zastupiteľstva	pripomienkovanie Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS	2026 / IX	2027 / IX	2028 / IX	2029 / IX	2030 / IX	2031 / IX
Obecné zastupiteľstvo	prerokovanie Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS	2026 / IX	2027 / IX	2028 / IX	2029 / IX	2030 / IX	2031 / IX

4.2.1. Merateľné ukazovatele hodnotenia KPSS

Hodnotenie a monitoring plnenia KPSS podľa určeného časového harmonogramu sa realizuje priebežne na základe nasledovných merateľných ukazovateľov:

CS: Seniori a občania s nepriaznivým zdravotným stavom, Občania v nepriaznivých sociálnych situáciách			
Opatrenie		Merateľný ukazovateľ	Hodnota
1.1.	Poskytovať ambulantnú sociálnu službu – denný stacionár	Zriadený denný stacionár	1
1.2.	Zlepšiť podmienky poskytovanej SS v Dennom stacionári rekonštrukciou a modernizáciou priestorov	Zrekonštruované priestory	1
1.3.	Poskytovať terénnu sociálnu službu – domáca opatrovateľská služba	Zabezpečená služba	1
1.4.	Zabezpečiť pobytovú sociálnu službu – zariadenie pre seniorov / zariadenie opatrovateľskej služby	Zabezpečená služba - ZPS / ZOS	1
2.1.	Rozvoj spolupráce s existujúcim Komunitným centrom v susednej obci Predajná s možnosťou poskytovania tejto sociálnej služby aj pre občanov obce Nemecká	Poskytovanie SS v komunitnom centre	1
2.2.	Poskytovať a zabezpečovať programy na zníženie sociálno-patologických javov	Počet programov	2 / rok
3.1.	Zriaďiť terénnu sociálnu službu - sociálny taxík	Zriadená prepravná služba	1
4.1.	Vytvoriť systém stravovania	Vytvorený systém	1
4.2.	Zabezpečiť donášky stravy do domácnosti	Vytvorený systém	1
5.1.	Vytvoriť systém informovanosti o sociálnych službách a príspevkoch podľa platnej legislatívy	Vytvorený systém Formy informovania Počet	1 3 cca.4x /rok

⁵ Termíny sú uvedené v mesiacoch príslušného roka, je možné ich prispôbiť podľa potrieb obce, napríklad vo väzbe s termínmi prípravy a schvaľovania rozpočtu

4.3. Spôsob zmeny a aktualizácie KPSS

Počas priebežného hodnotenia a monitorovania (kontroly) plnenia stanovených cieľov a opatrení v KPSS je dôležité sledovať, vyhodnocovať realizačné procesy, zapracovávať do dokumentu KPSS vývojové zmeny (legislatívne, ekonomické, demografické a iné) v komunite, regióne i celej spoločnosti. Tieto zmeny v priebehu spracovávaní KPSS neboli známe, ale v priebehu nasledujúcich rokov sa uskutočnia a je nevyhnutné na ne flexibilne reagovať.

Zmena a aktualizácia KPSS:

- pracovná skupina minimálne jedenkrát ročne vyhodnocuje KPSS formou Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS (ďalej len „správa“),
- súčasťou správy je i vyjadrenie, či navrhuje do dokumentu KPSS zapracovať zmeny týkajúce sa schválených cieľov a opatrení, alebo navrhuje doplniť nové ciele a opatrenia,
- takto spracovanú správu predkladá OcÚ na rokovanie príslušnej komisii OcZ (Komisia vzdelávania a sociálnych vecí),
- v prípade, že sú iné podnety (napr. zo strany verejnosti, príslušnej komisie OcZ) na doplnenie cieľov a opatrení do KPSS, resp. zmenu schválených cieľov a opatrení KPSS, spracuje odporúčania k týmto podnetom - o ich zapracovanie, resp. nezapracovanie do dokumentu so zdôvodnením,
- OcÚ predkladá materiál na prerokovanie OcZ.

V zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. v znp.:

- §83, ods. 2 obec predkladá KPSS VÚC v Banskej Bystrici do 15 dní od jeho schválenia OcZ,

5. ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025-2030 s výhľadom do roku 2032 je strategickým, koncepčným dokumentom podporujúcim komplexný rozvoj sociálnej oblasti zohľadňujúci miestne špecifiká a požiadavky. Je to východiskový materiál, ktorý vytvára podmienky pre plánovanie, financovanie, získavanie mimorozpočtových zdrojov. Bol spracovaný v súlade s aktuálnym znením zákona č. 448/2008 Z. z. v znp. Podporuje rozvoj najmä terénnych a ambulantných sociálnych služieb so zreteľom na potreby všetkých cieľových skupín žijúcich v obci.

Komunitný plán je tzv. „otvorený dokument“. To znamená, že sa dopĺňa a prispôsobuje sa meniacim podmienkam. Ide o zmeny vyplývajúce nielen z legislatívnych zmien, ale najmä z potrieb obyvateľstva, ďalej z personálneho, materiálno-finančného zabezpečenia a pod. Dopĺňa sa a aktualizuje o nové ciele a opatrenia podľa potreby rozvoja sociálnej oblasti v obci Nemecká, čím sa zabezpečí jeho aktuálnosť a zmysluplosť.

Komunitného plánu sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025-2030 s výhľadom do roku 2032 bol spracovaný na základe aktívneho prístupu všetkých, ktorý do jeho tvorby mali záujem prispieť svojimi pripomienkami.

Zoznam skratiek:

BBSK -Banskobystrický samosprávny kraj
CS - cieľová skupina
DC – denné centrum
DD – domov dôchodcov
DS – denný stacionár
DSS - domov sociálnych služieb
DvHN- dávka v hmotnej núdzi
EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ - Európska únia
FO - fyzická osoba
HN - hmotná núdza
KC - komunitné centrum
KP - komunitné plánovanie
KPSS - komunitný plán sociálnych služieb
MPSVR SR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MRK - marginalizované rómske komunity
SČK - Miestna skupina Slovenského červeného kríža
MŠ - materská škola
n. o. – nezisková organizácia
NP – národný projekt
NR SR - Národná rada Slovenskej republiky
OcÚ -obecný úrad
OcZ- obecné zastupiteľstvo
OP - operačný program
OZ - občianske združenie
PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
ZMO - Združenie miest a obcí
SAV - Slovenská akadémia vied
SČK – Slovenský červený kríž
SKCH – Slovenská katolícka charita
SODB - sčítanie obyvateľov, domov a bytov
ŠÚ SR - Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŤZP - ťažko zdravotne postihnutí
UoZ – uchádzač o zamestnanie
ÚPSVR - úrad práce sociálnych vecí a rodiny
ÚS - ústavná starostlivosť
ÚSVRK - Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity
VÚ – vojenský útvar
VÚC - vyšší územný celok
VZN – všeobecné záväzné nariadenie
ZO JDS – Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska
ZP - zdravotne postihnutí
ZŠ - základná škola
Z. z. / Zb. - zbierka zákonov

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025-2030 s výhľadom do roku 2032

Zadávatel': Obec Nemecká

Zhotoviteľ: Združenie pre rozvoj vidieka, Banská Bystrica

Rok spracovania: 2024-2025

PRÍLOHY

- Príloha 1 Vyhodnotenie plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2018 – 2023 s výhľadom do roku 2025
- Príloha 2 Zoznam účastníkov procesu komunitného plánovania
- Príloha 3 Zoznam strategických dokumentov
- Príloha 4 Prehľad subjektov pôsobiacich v sociálnej oblasti obce Nemecká
- Príloha 5 Prehľadná štruktúra strategickej časti KPSS
- Príloha 6 Uznesenie OcZ Nemecká č. /2025 zo dňa 2025

Príloha 1 Vyhodnotenie plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2018 – 2023 s výhľadom do roku 2025

Vyhodnotenie plnenia Komunitného plánu sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2018 – 2023 s výhľadom do roku 2025

V zmysle § 80 ods. a), b) zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách má obec povinnosť vypracúvať a schvaľovať komunitný plán sociálnych služieb (ďalej len KPSS) na základe národných priorit rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2018-2023 s výhľadom do roku 2025 ako hlavný nástroj na podporu rozvoja a financovania sociálnych služieb je strategickým, koncepčným dokumentom podporujúcim komplexný rozvoj sociálnej oblasti zohľadňujúci miestne špecifiká a požiadavky. Je to východiskový materiál, ktorý vytvára podmienky pre plánovanie, financovanie, získavanie mimorozpočtových zdrojov. Podporuje rozvoj najmä terénnych a ambulantných sociálnych služieb so zreteľom na potreby všetkých cieľových skupín žijúcich v obci.

Pred spracovaním KPSS pre nasledujúce obdobie je potrebné komplexne zhodnotiť naplnenie cieľov a opatrení, ktoré boli stanovené v KPSS pre roky 2018 – 2023. Hodnotené obdobie bolo do značnej miery ovplyvnené situáciou v súvislosti s ochorením COVID-19 (najmä roky 2019-2020), ktoré bolo náročné aj pre oblasť sociálnych služieb, najmä vzhľadom na pandemické opatrenia. Posledné roky boli zas ovplyvnené zhoršením finančnej situácie v súvislosti s vysokou infláciou a zníženými príjmami obcí, čo do značnej miery obmedzilo možnosti obce na financovanie rozvoja sociálnych služieb. Aj preto sa niektoré stanovené opatrenia nepodarilo splniť alebo boli splnené len čiastočne.

Hodnotené obdobie: 2018 – 2023

Cieľová skupina: Seniori, Rodina, deti a mládež, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom, občania v nepriaznivých sociálnych situáciách

Všeobecný cieľ : „Rozvoj sociálnych služieb a skvalitnenie života občanov v obci Nemecká“			
Špecifický cieľ 1.1. Vytvorenie systému a podmienok pre prácu s rodinou, deťmi a mládežou a celou CS			
NESPLNENÉ	Opatrenie 1.1.1. Zriadiť ambulantnú sociálnu službu - komunitné centrum (kapacita cca 20-30)		
	Druh, forma a kapacita sociálnej služby	Zriadením komunitného centra sa rozvinie v obci komunitná práca a komunitná rehabilitácia. Bude zabezpečovaná systematická práca nielen s deťmi a mládežou, ale i rodinami. Činnosť centra zahŕňa organizovanie preventívnych aktivít, účelom ktorých je zmysluplné trávenie voľného času. Ide najmä o rôzne aktivity vo voľnom čase detí a mládeže preventívneho charakteru, pričom je potrebné využívať také formy, ktoré dokážu zaujať najmä rizikové skupiny detí a mládeže.	
	Predpokladaný náklad / zdroje financovania	174.000 € / rozpočet obce, štátny rozpočet, EŠIF	
	Časový harmonogram	2019 - 2023	Garant / Partneri Obec Nemecká
	Merateľný ukazovateľ	Zriadené komunitné centrum	Hodnota 1

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025-2030

	V roku 2021 obec Predajná otvorila Komunitné centrum, ktoré poskytuje sociálnu službu v zmysle § 24d zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách. Z dôvodu blízkosti od obce Nemecká sa javí ako neefektívne zriaďovať ďalšie komunitné centrum aj v našej obci. Odporúčame opatrenie z KPSS vypustiť a zvážiť pre zabezpečenie tejto sociálnej služby nadviazanie spolupráce s obcou Predajná.			
ČIASTOČNE SPLNENÉ	Opatrenie 1.1.2. Poskytovať a zabezpečovať programy na zníženie sociálno-patologických javov			
	Druh, forma a kapacita sociálnej služby	Programy a aktivity zameriavať pre deti a mládež za účelom zmysluplného trávenie voľného času a znižovanie rizík rôznych závislostí, záškoláctva a ďalších negatívnych javov. Organizovanie preventívnych aktivít, záujmovej činnosti účelom, ktorých bude predchádzanie vzniku sociálno- patologických javov. Jedná sa najmä o rôzne aktivity pre deti a mládež i celé rodiny, pričom je potrebné využívať také formy, ktoré dokážu zaujať a zároveň odborne pracovať s cieľovou skupinou. Práca s deťmi, mládežou a rodinami, využívanie pozitívnych vzorov na zvýšenie motivácie a budovanie sebavedomia ku zvýšeniu kvality života. Jedna z ciest na budovanie vnútornej motivácie pre zmenu a zlepšenie života. Zabezpečiť kvalitné sociálne poradenstvo, spolupráca s rôznymi organizáciami, odborníkmi, charitou, cirkvou, rozvoj dobrovoľníctva.		
	Predpokladaný náklad / zdroje financovania	2.000 € / rozpočet obce, štátny rozpočet, OP Ľudské zdroje, OP Vzdelávanie, granty		
	Časový harmonogram	2019 - 2023	Garant / Partneri	Obec Nemecká
	Merateľný ukazovateľ	Počet programov	Hodnota	2 / rok
	Programy a preventívne aktivity zamerané na deti a mládež za účelom znižovanie rizík rôznych závislostí, záškoláctva a ďalších negatívnych javov boli organizované predovšetkým v rámci vzdelávania v škole, ktorá je v zriaďovateľskej pôsobnosti obce. Obec v roku 2022 zriadila Základnú umeleckú školu, ktorá je organizačnou zložkou Spojenej školy. ZUŠ prostredníctvom svojich odborov rozširuje možnosti detí a žiakov na rozvoj talentu ale aj zmysluplné trávenie voľného času. Záujmovú činnosť realizuje aj samotná škola prostredníctvom krúžkov, ktoré sú deťom každoročne ponúkané. Prácu s deťmi a mládežou realizuje aj DHZ Nemecká na krúžku mladých hasičov a na hasičských súťažiach. V škole je pre deti a rodičov k dispozícii školský špeciálny pedagóg aj školský psychológ. V prípade potreby riešenia zložitej situácie v rodine obec spolupracovala s n. o. Misericordia v Brezne.			
Špecifický cieľ 1.2. Vytvorenie podmienok pre rozvoj a udržanie sociálnych služieb v obci				
SPLNENÉ	Opatrenie 1.2.1. Poskytovať ambulantnú sociálnu službu – denný stacionár (kapacita 18-20)			
	Druh, forma a kapacita sociálnej služby	Poskytovať sociálnu službu v dennom stacionári pre osoby odkázané na pomoc inej osoby. Služba je v obci žiadaná nielen zo strany prijímateľov služby, ale aj ich rodinných príslušníkov. Napomáha prijímateľom zotrvať v ich prirodzenom prostredí a prostredníctvom odborných, obslužných a ďalších činností ich rozvoju podľa stupňa odkázanosti. Zabezpečenie personálnych, prevádzkových, organizačných a technických podmienok.		
	Predpokladaný náklad / zdroje financovania	348.000 € / štátny rozpočet (MPSVR SR, ÚPSVR), rozpočet obce, granty, dobrovoľníctvo, prijímatelia služby		
	Časový harmonogram	2019 - 2023	Garant / Partneri	Obec Nemecká
	Merateľný ukazovateľ	Zriadený denný stacionár	Hodnota	1

	Po oznámení poskytovateľa Denné centrum IMPULZ n. o., o pláne ukončiť poskytovanie sociálnej služby Denného stacionára v našej obci sa obec rozhodla pokračovať v poskytovaní tejto služby. Po vyriešení všetkých potrebných administratívnych krokov začala obec Nemecká od 1.1.2019 poskytovať sociálnu službu v Dennom stacionári. Počas jednotlivých rokov boli vždy vyčlenené v rozpočte obce potrebné finančné prostriedky na dofinancovanie tejto sociálnej služby, ktorá je financovaná najmä z dotácie MPSVaR SR. Kapacita, ktorá bola stanovená na 18 miest bola počas celého obdobia zachovaná. Postupne sa obec snaží zlepšovať technické, prevádzkové a priestorové podmienky. Personálne zabezpečenie predstavujú 5 zamestnanci, ktorí pracujú na 4,5 úväzku. Zamestnanci sa pravidelne vzdelávajú a zlepšujú svoje schopnosti pre kvalitné poskytovanie tejto sociálnej služby. Obec v roku 2023 začala realizovať kroky pre získanie finančných prostriedkov na rozsiahlu rekonštrukciu a rozšírenie priestorov pre skvalitnenie poskytovania služby pre klientov Denného stacionára.		
SPLNENÉ	Opatrenie 1.2.2. Poskytovať terénnu sociálnu službu – domáca opatrovateľská služba (kapacita cca 8-10)		
	Druh, forma a kapacita sociálnej služby	Poskytovať a zabezpečovať opatrovateľskú službu kvalifikovanými opatrovateľkami v potrebnom počte na základe podaných žiadostí zo strany obyvateľov obce. Vedenie databázy kvalifikovaných opatrovateľiek. Zabezpečenie personálnych, organizačných a materiálnych podmienok.	
	Predpokladaný náklad / zdroje financovania	300.000 € / rozpočet obce, štátny rozpočet (ÚPSVR, MPSVR SR), prijímateľa služby, EŠIF	
	Časový harmonogram	2018 - 2023	Garant / Partneri Obec Nemecká/ neverejný poskytovateľ
	Merateľný ukazovateľ	Zabezpečená služba	Hodnota 1
	Obec Nemecká v priebehu celého obdobia poskytovala terénnu sociálnu službu – opatrovateľskú službu pre občanov obce Nemecká podľa ich potrieb. Obec je členom spoločného obecného úradu pre opatrovateľskú službu, ktorý zabezpečuje potrebnú administratívu, legislatívne a odborné sociálne poradenstvo občanom. Poskytovanie tejto soc. služby v takom rozsahu bolo možné najmä vďaka finančným prostriedkom, ktoré obec získala zapojením sa do projektov „Podpora opatrovateľskej služby v obci Nemecká“ v období 2/2019-3/2021 (5 pracovných miest) a „Podpora opatrovateľskej služby II v obci Nemecká“ v období 12/2021-11/2023 (4 pracovné miesta). V roku 2024-2025 bola OSL financovaná prostredníctvom NP OSL. (4-8 pracovných miest) Obec počas sledovaného obdobia nezvyšovala poplatky za poskytovanú OSL. Najväčším problémom okrem financovania tejto SS bolo personálne zabezpečenie, a to aj napriek tomu, že obec má databázu žiadostí o zamestnanie na pozíciu opatrovateľky, ale voľných opatrovateľiek, ktoré spĺňajú všetky predpoklady je stále nedostatok.		
NESPLNENÉ	Opatrenie 1.2.3. Zabezpečiť pobytovú sociálnu službu – zariadenie pre seniorov		
	Druh, forma a kapacita sociálnej služby	Zriadenie zariadenia pre seniorov, v ktorom bude dostatočný počet miest najmä pre obyvateľov obce Nemecká z dôvodu demografického vývoja (starnutie populácie) ako aj nárast civilizačných ochorení, čo spôsobuje nárast počtu občanov odkázaných na túto sociálnu službu. Na území obce je domov dôchodcov (zriaďovateľ VUC) nepokrýva potreby obce. Záujem o uvedenú službu v obci je veľký aj vzhľadom na udržanie vytvorených sociálnych väzieb potencionálnych prijímateľov služby a zotrvanie v im známom prostredí. Zriaďovateľom môže byť verejný a neverejný poskytovateľ, zväzovanie partnerstva s inými obcami. Podľa toho vytvorenie podmienok pre zriadenie danej sociálnej služby.	
	Predpokladaný náklad / zdroje financovania	500.000 € / rozpočet obce, granty, štátny rozpočet, EŠIF	
	Časový harmonogram	2023	Garant / Partneri Verejný poskytovateľ, Neverejný poskytovateľ

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025-2030

	Merateľný ukazovateľ	Zabezpečená služba - Zariadenie pre seniorov	Hodnota	1
Obec v sledovanom období nezriadila zariadenie pre seniorov na území obce. Obec nemá vlastnú budovu, kde by bolo možné ZPS zriadiť. Na základe dlhodobej potreby a dopytu zo strany občanov obce je potrebné toto opatrenie realizovať, no z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov obec hľadala vhodné zdroje financovania výstavby a prevádzkovania takéhoto zariadenia. V uvedenom období nebola možnosť financovania takéhoto zariadenia prostredníctvom zdrojov EÚ resp. ŠR. Od roku 2023 bolo možné získať finančné prostriedky na výstavbu Sociálnych zariadení z Plánu obnovy avšak obec sa rozhodla uprednostniť skvalitnenie služby, ktorú už poskytuje pre svojich občanov a požiadať o financie na rekonštrukciu Denného stacionára, ktorá je veľmi potrebná. Rokovania o partnerstve obcí pri zriadení ZPS prebehli na úrovni Mikroregiónu spolu s neverejným poskytovateľom tejto sociálnej služby, zatiaľ bez návrhu riešenia.				
Špecifický cieľ 1.3. Zlepšenie mobility a dopravnej dostupnosti CS k službám				
NESPLNENÉ	Opatrenie 1.3.1.			
	Zriadiť terénnu sociálnu službu - sociálny taxík (kapacita cca 40/mesiac)			
	Druh, forma a kapacita sociálnej služby	Zriadenie a prevádzkovanie prepravnej služby najmä pre seniorov a ŤZP, jej technické a organizačné zabezpečenie (prepravný prostriedok, dispečing), spracovanie VZN o podmienkach poskytovania služby, informovanosť. Cieľom je zlepšenie mobility a dopravnej dostupnosti cieľovej skupiny k službám v obci a mimo obce. Zváženie partnerstva s inými obcami. Vytvorenie podmienok prevádzkových, technických, personálnych a organizačných.		
	Predpokladaný náklad / zdroje financovania	200.000 € / rozpočet obce, štátny rozpočet, ÚPSVR, EŠIF		
	Časový harmonogram	2019 - 2023	Garant / Partneri	Obec Nemecká/ neverejný poskytovateľ
	Merateľný ukazovateľ	Zriadená prepravná služba	Hodnota	1
Vzhľadom na vysokú náročnosť na financovanie zakúpenia vozidla a jeho prevádzkovanie obec v sledovanom období nepristúpila k zriadeniu prepravnej služby (sociálny taxík). Obec samostatne nie je schopná prevádzkovať túto službu, nakoľko pri súčasnom stave počtu obyvateľov, by táto služba nebola občanmi obce využívaná v takej miere, aby pokryla náklady na prevádzku. Toto opatrenie by sa stalo opäť aktuálnym v prípade, ak by sa obci podarilo získať vhodný dopravný prostriedok napr. darovaním z majetku Ministerstva obrany SR.				
Špecifický cieľ 1.4. Zabezpečenie stravovania pre potreby CS				
ČIASTOČNE SPLNENÉ	Opatrenie 1.4.1.			
	Vytvoriť systém stravovania (kapacita cca 10-15)			
	Druh, forma a kapacita sociálnej služby	Vzhľadom na demografický vývoj a odkázanosť občanov v obci je požiadavka na vytvorenie podmienok pre stravovanie v obci najmä pre seniorov a aj občanov s nepriaznivým zdravotným stavom. Spracovanie VZN o podmienkach poskytovania služby, výber dodávateľa, organizačné zabezpečenie služby (žiadosť, posúdenie podmienok, úhrada...), informovanosť. Cieľom je zabezpečenie vhodnej stravy pre občanov, ktorí to potrebujú.		
	Predpokladaný náklad / zdroje financovania	6.000 € / rozpočet obce, prijímateľ služby, poskytovateľ služby		
	Časový harmonogram	2018 - 2023	Garant / Partneri	Obec Nemecká/ SŠ Nemecká, iný poskytov.
	Merateľný ukazovateľ	Vytvorený systém	Hodnota	1

	Obec zabezpečuje možnosť odoberania stravy pre občanov zo školskej jedálne Spojenej školy. Stravu je možné odobrať počas dní školského vyučovania. V súčasnosti je táto služba poskytovaná občanom. Obec nemá spracované VZN o podmienkach poskytovania tejto služby, vzhľadom k nízkemu počtu záujemcov je táto služba poskytovaná všetkým, ktorí o ňu požiadajú. Dôvod nízkeho záujmu je možné vidieť v možnostiach objednania si stravy aj z okolitých stravovacích zariadení, ktoré tiež poskytujú službu dovozu.			
ČIASTOČNE SPLNENÉ	Opatrenie 1.4.2. Zabezpečiť donášky stravy do domácnosti (kapacita cca 15 - 20)			
	Druh, forma a kapacita sociálnej služby	Stravovanie pre občanov, ktorí majú problém s mobilitou, zabezpečiť formou donášky do domácnosti. Spracovanie VZN o podmienkach poskytovania služby, výber dodávateľa, organizačné zabezpečenie služby (žiadosť, posúdenie podmienok, úhrada, donáška do domácnosti...), informovanosť. Cieľom je zabezpečenie vhodnej stravy pre občanov formou donášky do domácnosti, ktorí to potrebujú. Vytvorenie personálnych, prevádzkových, technických a organizačných podmienok.		
	Predpokladaný náklad / zdroje financovania	10.000 € / rozpočet obce, prijímateľ služby, poskytovateľ služby		
	Časový harmonogram	2019 - 2023	Garant / Partneri	Obec Nemecká / iný poskytovateľ
	Merateľný ukazovateľ	Vytvorený systém	Hodnota	1
	Obec poskytuje službu zabezpečenia stravy zo školskej jedálne Spojenej školy pre občanov. Strava sa rozváža počas dní školského vyučovania. V priemere bola táto služba poskytovaná 3-7 občanom. Obec nemá spracované VZN o podmienkach poskytovania tejto služby, vzhľadom k nízkemu počtu záujemcov je táto služba poskytovaná všetkým, ktorí o ňu požiadajú. Dôvod nízkeho záujmu je možné vidieť v možnostiach objednania si stravy aj z okolitých stravovacích zariadení, ktoré poskytujú väčšiu možnosť výberu jedál a tiež poskytujú službu dovozu.			
Špecifický cieľ 1.5. <i>Vytvorenie vhodných podmienok pre činnosť SKCH</i>				
SPLNENÉ	Opatrenie 1.5.1. Zabezpečiť priestor pre činnosť SKCH			
	Druh, forma a kapacita sociálnej služby	Vyčleniť SKCH miestnosť pre poskytovanie potravinovej pomoci a výdaj šatstva (sucho, uskladnenie potravín, šatstva). Služba SKCH je v obci žiadaná zo strany obyvateľov. Zároveň SKCH v priestore bude vykonávať preventívne aktivity pre CS.		
	Predpokladaný náklad / zdroje financovania	600 € / rozpočet obce, SKCH		
	Časový harmonogram	2019 - 2023	Garant / Partneri	Obec Nemecká / SKCH
	Merateľný ukazovateľ	Zabezpečený priestor	Hodnota	1
	Obec vyčlenila pre SKCH priestory v budove Technických služieb na ul. Sama Chalupku. Priestory sú poskytované bezplatne, prevádzka SKCH je otvorená 1 x týždenne resp. podľa potreby.			
Špecifický cieľ 1.6. <i>Zlepšenie informovanosti o sociálnych službách, príspevkoch a sociálnej pomoci podľa platnej legislatívy pre CS</i>				
SPLNENÉ	Opatrenie 1.6.1. Vytvoriť systém informovanosti o sociálnych službách a príspevkoch podľa platnej legislatívy			
	Druh, forma a kapacita sociálnej služby	Zabezpečenie dostupnej informovanosti (web, tlačoviny, rozhlas....) o možnostiach riešení v sociálnej oblasti pre cieľovú skupinu. Využiť rôzne formy informovanosti; tlačené - napr. informačné spravodaje,		

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025-2030

	tlačené letáky, plagáty, obecné noviny, elektronické médiá - web stránka, emailový „newsletter“, sociálne siete, iné - besedy, diskusie, prednášky, obecný rozhlas, nástenky, úradné tabule a pod. Zámerom je zabezpečiť komunikačný kanál, prostredníctvom ktorého by sa cieľová skupina dozvedela, ako a akým spôsobom môže riešiť svoje problémy, ale aj aktualizácie platnej legislatívy.		
Predpokladaný náklad / zdroje financovania	500 € / rozpočet obce, granty		
Časový harmonogram	2019 - 2023	Garant / Partneri	Obec Nemecká/ ZSS Hron-Dubová, ÚPSVR
Merateľný ukazovateľ	Vytvorený systém Formy informovania Počet	Hodnota	1 3 min 4 x/ rok
Obec informuje občanov o poskytovaných sociálnych službách najmä prostredníctvom webovej stránky a osobne. O legislatívnych zmenách okrem webovej stránky informuje aj na úradnej tabuli, prípadne vývesných tabuliach. V tlačenej forme informuje prostredníctvom obecných novín Novinky spod Hradiska, ktoré vydáva 4 x ročne, tiež vyvesením plagátov a letákov.			

Príloha 2 – Zoznam účastníkov procesu komunitného plánovania

Projektový tím, hlavná pracovná skupina		
Meno	Inštitúcia	Funkcia - činnosť
Branislav Čížmárik	Obec Nemecká	zadávateľ, hlavný dohľad
Alexandra Barlová	Obec Nemecká	koordinátor pracovnej skupiny
PhDr. Igor Pašmík	Združenie pre rozvoj vidieka	spracovateľ dokumentu, odborný garant, facilitátor
PhDr. Ing. Ivana Kružliaková, PhD.	Združenie pre rozvoj vidieka	spracovateľ dokumentu, odborný konzultant, facilitátor
Pracovná skupina: Seniori, Rodina, deti a mládež, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom, Občania v nepriaznivých sociálnych situáciách		
Meno	Inštitúcia	Funkcia - činnosť
Ing. Juraj Črepp	poslanec OcZ	člen pracovnej skupiny
Mgr. Branislav Piši	poslanec OcZ	člen pracovnej skupiny
Mgr. Pavel Marčok	poslanec OcZ	člen pracovnej skupiny
Peter Marčok	poslanec OcZ	člen pracovnej skupiny
Ing. Pavel Oller	poslanec OcZ	člen pracovnej skupiny
Mgr. Zuzana Kováčová, PhD.	Komisia vzdelávania a sociálnych vecí, poslanec OcZ	člen pracovnej skupiny
Milena Grúberová	Komisia vzdelávania a sociálnych vecí, poslanec OcZ	člen pracovnej skupiny
PhDr. Lenka Ťažká	Komisia vzdelávania a sociálnych vecí, poslanec OcZ	člen pracovnej skupiny
Jaroslav Tuček	Komisia vzdelávania a sociálnych vecí, poslanec OcZ	člen pracovnej skupiny
Ján Sojak	ZO JDS	člen pracovnej skupiny
Mgr. Katarína Marčoková	Obec Nemecká	člen pracovnej skupiny
Dana Klincová	SKCH	člen pracovnej skupiny
Mgr. et Mgr. Denisa Skladaná	Spojená škola, Školská 35, Nemecká	člen pracovnej skupiny
Vedúca Denného stacionára	Denný stacionár Nemecká	člen pracovnej skupiny
PhDr. Soňa Ďalaková	Spoločný obecný úrad pre OSL	člen pracovnej skupiny

Príloha 3 – Prehľad strategických dokumentov

Stratégie na medzinárodnej a národnej úrovni a úrovni rezortov

- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030
- Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike (2021)
- Národná stratégia na ochranu detí pred násilím - Detstvo bez násilia pre všetky deti (2023-2029)
- Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2021 – 2028
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 - 2030
- Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie rómov (do r. 2030)
- Stratégiu dlhodobej starostlivosti v Slovenskej republike (2020-2024)
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2021 – 2030
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť na roky na roky 2022-2026
- Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násilia na ženách (2022-2027)
- Strategické priority rozvoja zamestnanosti v Slovenskej republike s výhľadom do roku (2021-2030)
- Akčný plán na ďalšie posilnenie integrácie dlhodobo nezamestnaných na trh práce v SR s výhľadom do roku 2030
- Národný plán posilnenia Záruky pre mladých ľudí v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030
- Koncepcia zabezpečovania vykonávania opatrení v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately na roky 2021 – 2025
- Národná protidrogová stratégia Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2025 s výhľadom do roku 2030
- Migračná politika Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2025

Národné dokumenty sa opierajú o základné ľudsko-právne koncepty zakotvené v medzinárodných a európskych dohovoroch a zmluvách, ktoré sú záväzné aj pre Slovenskú republiku. Jedná sa najmä o:

- Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd
- Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím,
- Dohovor OSN o právach dieťaťa,
- Dohovor o odstránení diskriminácie žien,
- Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach,
- Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach,
- Európska sociálna charta.

Stratégie na regionálnej úrovni

Banskobystrický samosprávny kraj

- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2022 - 2030
- koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2019 - 2025
- koncepcia podpory športu Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2020 - 2025
- koncepcia rozvoja školstva Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2021 - 2025
- stratégia rozvoja práce s mládežou Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2021 - 2025
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2025 až 2027
- integrovaná územná stratégia Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2022 - 2027

Príloha 4 – Prehľad subjektov pôsobiach v sociálnej oblasti obce Nemecká

Názov subjektu/služby	Zriaďovateľ	Adresa a kontakt	počet klientov, členov, kapacita	Zameranie činností	Cieľové skupiny
ZO JDS Nemecká	Občianske združenie	Ján Sojak Janka Kráľ 532/32, 976 97 Nemecká jds.nemecka@centrum.sk	150	Zákon č. 83/1990 Zb.	Seniori
Denný stacionár Nemecká	Obec Nemecká Zákon č. 448/2008 Z.z.	Školská 35, 976 97 Nemecká Mgr. Lucia Hľadajová, 0910 579 885, lucia.hladajova@nemecka.dcom.sk	18	§40, č.448/2008 Z. z.	Seniori, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom
Zariadenie sociálnych služieb Hron	Banskobystrický samosprávny kraj	Štvrť Kapitána Nálepku 769/19, 976 97 Nemecká Mgr. Rudolf Dupák, 048 619 23 20, info@zsshron.sk	50	§35, §38 č.448/2008 Z. z.	Seniori, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom
Slovenská katolícka charita	Konferencia biskupov Slovenska	Dana Klincová	400 / rok	Sociálne, zdravotné služby	Seniori, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom, Rodina, deti a mládež, Občania v nepriaznivých sociálnych situáciách
Spojená škola	Obec Nemecká Zákon č. 596/2003 Z.z.	Školská 279/35, 976 97 Nemecká Mgr. et Mgr. Denisa Skladaná - riaditeľka školy 048/618 26 11 , ssnemecka@gmail.com	ZŠ – 116 MŠ – 52	Zákon č. 248/2008 Z. z.,	Rodina, deti a mládež

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nemecká na roky 2025-2030

SČK L. Mikuláš	Platforma mimovládnych rozvojových organizácií (PMVRO) – záujmové združenie právnických osôb	Slovenský Červený kríž územný spolok Liptovský Mikuláš Kuzmányho 15, 031 01 Liptovský Mikuláš 044/5522335, 0903 558921 liptovskymikulas@redcross.sk	2 x ročne / 10 rodín	Stanovy PMVRO	Seniori, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom, Rodina, deti a mládež, Občania v nepriaznivých sociálnych situáciách
ÚPSVR Brezno	Zákon č. 453/2003 Z. z.	Rázusova 40, 977 01 Brezno +421 48 2442 101	-	č. 453/2003 Z. z.	Seniori, Občania s nepriaznivým zdravotným stavom, Rodina, deti a mládež, Občania v nepriaznivých sociálnych situáciách

Príloha 5 - Prehľadná štruktúra strategickej časti KPSS

KPSS obce Nemecká na roky 2025 - 2030 / Ciele a priority					
Hlavný cieľ	"Rozvoj sociálnych služieb a skvalitnenie života občanov v obci Nemecká"				
Cieľová skupina	Občania obce Nemecká - Seniori; Rodina, deti a mládež; Občania s nepriaznivým zdravotným stavom; Občania v nepriaznivých sociálnych situáciách				
Špecifické ciele	1.	2.	3.	4.	5.
	Vytvorenie podmienok pre rozvoj a udržanie sociálnych služieb v obci	Vytvorenie podmienok pre rozvoj a udržanie sociálnych služieb v obci	Zlepšenie mobility a dopravnej dostupnosti CS k službám	Zabezpečenie stravovania pre potreby CS	Zlepšenie informovanosti o SS, príspevkoch a sociálnej pomoci podľa platnej legislatívy
Opatrenia	1.1.	2.1	3.1	4.1	5.1
	Poskytovať ambulantnú sociálnu službu – denný stacionár	Rozvoj spolupráce s existujúcim Komunitným centrom v susednej obci Predajňa s možnosťou poskytovania tejto sociálnej služby aj pre občanov obce Nemecká	Zriadiť terénnu sociálnu službu - sociálny taxík	Vytvoriť systém stravovania	Vytvoriť systém informovanosti o sociálnych službách a príspevkoch podľa platnej legislatívy
	1.2	2.2.		4.2	
	Zlepšiť podmienky poskytovanej SS v Dennom stacionári rekonštrukciou a modernizáciou priestorov	Poskytovať a zabezpečovať programy na zníženie sociálno-patologických javov		Zabezpečiť donášku stravy do domácnosti	
	1.3				
	Poskytovať terénnu sociálnu službu – domáca opatrovateľská služba				
	1.4				
	Zabezpečiť pobytovú sociálnu službu – zariadenie pre seniorov				

Príloha 6 - Uznesenie OcZ obce Nemecká č. /2025